

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

AMERIKA RUOŠIASI GINTIS NUO PRIESU

SUVIENYTŲ VALSTYBIŲ IR KANADOS
APSIGYNYMO PLANAS RUOŠIAMASKaro medžiaga ir apmunderavimas gami-
namas visu smarkumu

Prezidentas Rooseveltas pranešė, kad Suvienytoji Amerikos Valstybėms ir Kanadai nuo priešų ginti Komisija jau yra suėdaryta ir netrukus jis paskelbsios josios narių vardus. Karo specialistai jau dirba apsigynimo planus ir komisija netrukus padarys konkrečius nutarimus.

Derybos karo bazėms įgyti britų kolonijose taip pat yra vedamos labai sekmingai. Vakar buvo pasitarimas karo ir užsienio reikalų ministerijos valdininkų, kurie aptarė legalius teisės terminus ir padarė paskutinius pastabas susitarimui.

Kariuomenės štabo viršininkas generolas Marshall paskelbė, kad kariuomenė turinti pakankamai apmunderavimui reikalingos medžiagos visiems numatytiems šaukti kareiviams. Šis pareiškimas turi didelės svarbos, nes kai kurie laikraščiai skelbė, kad Amerika neturi jokios atsargos ir negali galvoti apie vyrių šaukimą kariuomenėn.

Daug sunkiau yra su karo medžiagos pramone. Amerikos pramonininkai nenori pildyti kariuomenės užsakymus, nes

jie negali pasipelninti tiek kiek jie nori. Rooseveltas apkarpo jiems pasipelnymus. Prezidentas nenori, kad ir dabar pramonininkai sau milijonus susikrautų, kaip buvo praeitame kare.

Senate buvo keliami balsai suvalstybinti įmones tų pramonininkų, kurie atsisako gaminti ginklus Amerikos kariuomenėn. Jeigu bus reikalingas, galimas daiktas, kad ir toks įstatymas bus praveistas.

Iš kitos pusės, Nacionalės Apsaugos Komisijos pirmininkas Stettinius pranešė, kad karo medžiaga yra gaminama greitai tempu. Jis nurodė, kad yra keblumų greitai viską suorganizuoti, bet davė visą eilę duomenų, kurie rodo, kad Amerika nebus užpulta neapsiginklavusi.

Dabar karo technika yra labai patbulėjusi. Karo įrankiai privalo būti daromi iš labai gerų plieno ir su didžiausiu atidumu. Praeina tam tikras laikotarpis, kol įgyjama reikalinga medžiaga ir surandami reikalingi technikai. Bet Stettinius tvirtina, kad reikalingos medžiagos gaminimas vykusi organizuojamas.

Kanadoj registruota
milijonas vyrų

OTTAWA, Kanada, rugp. 22 d. — Vakar vakare baigta Kanados vyrų registracija. Apskačiuota, jog per šias tris dienas užregistruota apie milijonas vyrų, kurių amžius yra tarp 21-45 metų. Ateinančiais metais bus pakviesta apie 300,000 vyrų trisdešimties dienų apmokimui. Dideliam pavojui užėjus Kanada galėtų suorganizuoti aštuonis milijonus vyrų ir moterų, kurie galėtų ginti kraštą. Pirmon eilėn apmokimui bus šaukiami nevedusieji.

Indai atmeta Anglijos pasiūlymą

WARDA, Indija, rugp. 22 d. — Praneša, kad Mulan Azad, Indijos tautinio kongreso pirmininkas, šiandien informavo vicekaralių Linlithgow, jog indai nepriima Anglijos padaryto pasiūlymo būti imperijos bendrininkais po karo. Azad pasakė, kad jis ir vicekaraliaus kvietime pasitarime nedalyvausiąs, nes nebusią apie ką kalbėti po tokio kongreso nutarimo.

Chicago ir apylinkė federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuotas ir vėsus. Saulė teka 6:05 v. r., leidžiasi 7:40 v. v.

Parlamento narių
kaltinami ministrai

LONDONAS, Anglija, rugp. 22 d. — Stiprėja kalbos apie naujas pakaitas britų kabinete. Parlamento debatuose buvo puolami kai kurie ministrai ir manoma, kad jiems teks pasitraukti. Chamberlainas kaltintas dėl blogos politikos paskutiniiais 3 metais. Halifaxas kaltintas dėl visiškų izoliacijos užsienio politikoj. Ligi šiam metui nemokėjo Rusijos patraukti. Wood kritikuoja dėl biudžeto. Jis nepakankamai yra apkrovęs turtinguosius ir karo medžiagos gamintojus. Cooper kritikuoja dėl silpnos propagandos Ispanijoje. Apie britus ten nieko negirdėti. O Morrisoną kritikavo, kad jis leidęs parduoti milijoną statinių benzino japonams. Kai kurie ministrai gal pasiliks, bet kai kuriems teks pasitraukti.

Išbučiuotas anglų
lakunas

LONDONAS, Anglija, rugp. 22 d. — Vienam anglų lakunui, po ilgų kovų su 4 vokiečių lėktuvais, buvo numuštas orlaivis. Du vokiečių lėktuvus jis sunaikino, bet ir jam pačiam teko prarasti savąjį. Anglų lakunas leidosi žemyn parasiutu ir pataikė nusileisti į vieną didelės skalbyklos kiemą. Kai pamatė skalbėjos laimėngai nusileidusį jauną lakuną, pradėjo jį bučiuoti. 43 skalbėjos jį išbučiavo, o lakunui nuo kitų pasisekė laimingai pabėgti, kaip nuo vokiečių.

Perspėja anglus per-
daug nesidžiaugti

LONDONAS, Anglija, rugp. 22 d. — Visi anglai labai džiaugiasi sustabdyta Hitlerio aviacijos ataka. Anglų lakunams pasisekė numušti "labai" daug vokiečių lėktuvų, todėl daugelis mano, kad Hitleris daugiau nedrįs siųsti tokių didelių lėktuvų burių. Karo aviacijos ministeris Sinclair perspėja gyventojus, kad per daug nesidžiaugtų, nes Hitlerio orlaivių skaičius yra labai didelis. Ministeris informuotas, jog vokiečiai turi pakankamą orlaivių skaičių, kad pajėgtų padaryti dar smarkesnius puolimus. Sinclair liepė būti pasiruošusiems.

Kanvojų išgelbėjo
dumų juosta

LONDONAS, Anglija, rugp. 22 d. — Londonan plaukias dideles britų kanvojus išvengė Bertos šuvių vien dėlto, kad kanvojų lydėjusieji karo laivai juos apdengė stora dumų juosta. Bertų leidžiami šuviai daugiausia krito tarp krantų ir kanvojaus. Aukštai skraidantieji vokiečių lėktuvai, kurie reguliavo vokiečių kanuolių šuvius, negalėjo laivų įžiūrėti. Vėliau anglų lakunai juos nuvijo. Vokiečių patrankos šuviais lydėjo laivus, kol jie nutolo nuo Duverio. Kanvojaus apšaudymas dar kartą įrodo menką Bertų vertę, nes labai sunku reguliuoti jų šuviai.

Atsistatydino Ar-
gentinos prezi-
dentas

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 22 d. — Sąryšys su iškiliu dideliu skandalu dėl žemės pardavimo, politikos kritizis taip toli nuėjo, kad Argentinos prezidentas atsistatydino. Niekas nelaukė tokio prezidento pasielgimo, nes niekas nemano, kad prezidentas gali būti įveltas į skandalą. Kai kurie politikai nesutiko su prezidento priemonėmis skandalui likviduoti.

Žmogžudys — Mas-
kvos agentas

MEKSIKA, sostinė, rugp. 22 d. — Meksikos policija sulaukė žmogžudį, kuris vakar atėmė gyvybę Trockiui. Pradžioje žmogžudys nesiskakė, kad jis yra specialiai pasiųstas svetimos valstybės agentas. Jis pasakojosi, esąs persas su belgų pilietyste. Pasiskakė, kad vadina si Van den Dresch. Taip pat sakė, kad jo vardas yra Jackson. Kol kas dar nepavyko teisybę išaiškinti, nes manoma, kad visi šie vardai yra melagingi. Sulig paskutiniiais pranešimais žmogžudys pasiskakė, kad jis yra pasiųstas GPU (slaptos Stalino policijos). Jeigu jis Trockio būtų nenužudęs, pasakė, tai GPU būtų užmušusi jo motiną Rusijoje.

Francuzai boikotuo-
ja vokiečius

ROMA, Italija, rugp. 22 d. — Italijos laikraščiai rašo, kad francuzų liaudis nebendradarbiauja su vokiečiais. Vokiečių karo sluoksniui nori padėti francuzams atstatyti pajrusi valstybės aparatą, bet iš francuzų pusės nesimato jokio noro dirbti kartu su vokiečiais. Laikraštis daro išvadą, kad toks francuzų elgesys yra sąmoningas. Jie nutarė vartoti pasyvaus pasipriešinimo taktiką. Ypatingai apie paryžiečius blogai italai atsiliepia, kurie traukiasi ir visiškai santykinai su vokiečiais.

Menininkas Rivera
bijo komunistų

SAN FRANCISCO, rugp. 22 d. — Pagarsėjęs Meksikos menininkas Diego Rivera, kuris dabar dirba San Francisco, pareiškė, kad bijas Stalino agentų keršto. Visi žino, kad Rivera savo laiką buvo labai geras Trockio draugas. Rivera laikė Trockį savo namuose virš dydžių metų. Vėliau su juo susipyko, bet komunistai vistiek gali ir jam keršyti. Rivera nepasakė, kurios yra šios baimės priežastys.

Trockis mirė

MEKSIKA, sostinė, rugp. 22 d. — Vakar vakare Trockis mirė ligoninėje, kur jam buvo padarytos dvi operacijos. Kirvuku padaryti smugiai buvo toki smarkūs, kad gydytojai negalėjo išgelbėti seno bolševiko gyvybės. Operaciją darė patys žymiausi Meksikos gydytojai, universiteto profesorai, bet jų pastangos nedavė laukto rezultato. Tuoj po užpuolimo Trockis nustojo sąmonės ir ligi mirties jis jos negalėjo atgauti. Trockio šalininkai nori laidoti lavoną New Yorke, bet vargu ar gaus tam tikslui leidimus. Greičiausiai turės laidoti pačioje Meksikos sostinėje.

Cardenas pataria
generolams iš-
važiuoti

MEKSIKA, sostinė, rugp. 22 d. — Pranešama, kad generolas Michares Palencia gavo perspėjimą išvažiuoti iš Meksikos. Tokį pat perspėjimą gavo ir gen. Soto Gama. Jie yra dideli Almazan šalininkai ir vyriausybė turi žinių, jog yra prižadėję Almazan organizuoti naują parlamentą ir tuo sukelti nerimą visame krašte. Dabartinė vyriausybė, norėdama išvengti bereikalingo kraujo praliejimo ir apsaugoti gyvybę politikon įveltų kariškių, laikinai jiems patarė išvažiuoti iš savo krašto. Generolai jau prašė išduoti jiems užsienio pasportus.

VICHY, Francuzija, rugp. 22 d. — Petain vyriausybė paskelbė sąrašą generolų, mirusių 7 francuzų generolai. Tai yra gana didelis skaičius, nes paprastai generolai labai retai miršta karo lauke. Daugiausia kare miršta kareiviai ir jauniesnieji karininkai. Daugelis generolų žuvo nuo aviacijos bombų. Petain pagiria generolą Giraud, kuris pirmas pateikė vokiečių nelaisvę. Jis labai gerai laikėsi fronte ir traukėsi paskutinis.

VELESNIEJI PRANEŠIMAI

— Vokiečiai paskelbė, kad ilgavamzdėmis patrankomis jie yra pasiryžę kontroliuoti visą Lamanšo kanalą.
— Vokiečiai bombarduoja ne vien kanalą, bet ir pakraščius. Skelbia, jog tai yra artilerijos paruošimas didesniai puolimui.
— Atsitiktinas dinamito sprogimas užmušė 8 ir sužeidė 55 Meksikos darbininkus, kurie ruošėsi statybai.
— Anglų aviacija bombardavo kelias stotis Abisinijoje, padarydama italams nuostolių.
— Apie 10,000 vokiečių, kurie gyveno Besarabijoje, dabar yra siunčiami Vokietijon. Persiuntimas daromas rusams ir vokiečiams susitarus.
— De Gaulle pranešė, kad 800 francuzų lėktuvų, kurie buvo Afrikoje ir kitose vietose, perduodami vokiečiams. Petain leido Hitleriui naudoti francuzų lėktuvus prieš anglus.
— Anglų orlaiviai bombardavo Ruhro kraštą ir Reinlandą. Smarkiai bombardavo Francuzijos pakraščius, kur stovi sunkios vokiečių patrankos.
— Francuzų ministeris Boudouin labai smarkiai puoė britų valdžią dėl blokados.
— Japonų ministeris pranešė, kad atšaukiami visi tie japonų pasiuntiniai, kurie nesutinka su vienos partijos programa.
— Tikimasi, kad Argentinos parlamentas nepriims prezidento atsistatydinimo. Tuo bus jam pareikštas pasitikėjimas ir jis galės tęsti savo pareigas.

Vokiečiai iškirto
Laisvės medį

BERLYNAS, Vokietija, rugp. 22 d. — Francuzai, atgavę Alzasiją 1918 metais, Zaberne miestelyj pasodino simbolišką Laisvės medį. Prie to medžio susirinkdavo minėti Alzasijos atgavimo sukaktuvės. Vakar naciai susirinko ir kariuomenės bei jaunimo aktyvaizdų nukirto tą Laisvės medį. Nacių lyderis Wilde (Laukinis) pasakė, kad nepakanka šis medis nukirsti, bet reikia ir šaknis išrauti. Jokiam Laisvės medžiui čia vietos negali būti.

Anglai didina cen-
zorijų skaičių

HAMILTON, Bermudos salos, rugp. 22 d. — Pranešama, kad į Hamiltoną atvyko daug anglų negu 100 anglišių cenzorių, kurie revizuoja laiškus einančius iš Europos ir į Europą. Anksčiau Amerikos laivai plaukdavo tiesiai į New Yorką, bet dabar sustoja Bermudos salose. Vien tikrai praeitą savaitę angliai iškrovė iš dviejų Amerikos laivų daugiau negu 1,000 maišų su įvairaus rūšies korespondencija. Yra reikalingas labai didelis cenzorių skaičius atydziai perskaityti tokiai didelei laiškų daugybei. Anglai seka, kad į Vokietiją nebūtų siunčiami pinigai ir nebūtų vedamas šnipinėjimas.

Bertomis apšaudo
dumų skraistę

PIETŲ PAKRAŠČIAI, Anglija, rugp. 22 d. — Francuzų įstiprintos vokiečių Bertos (didelės ilgavamzdės kanuolės) 80 minučių laotarpyj smarkiai apšaudė britų kanvojų, kuris plaukė pavojainga kanalo zona. Vokiečiai paleido virš 100 šuvių, bet nei vienas neklivuo plaukiantiems laivams. Prekybinių laivų skaičius buvo gana didelis. Juos lydėjo keli karo laivai, bet visiems pavyko laimingai pasprukti nuo didelių šuvių. Vokiečių patrankos kiekvieną minutę paleisdavo vieną šuvį. Buvo šaudoma iš Calais ir Boulogne.

Negali susitarti su
vokiečiais

VICHY, Francuzija, rugp. 22 d. — Leon Noel, Petain vyriausybės atstovas tartis su Paryžiuje esančiais vokiečiais, nepasiekęs savo tikslo, atsistatydino. Nežiuriat į visas jo pastangas susitarti su vokiečių karo valdžia, nieko konkretaus nesutarta. Noel reikalavo, kad vokiečiai pildytų Wiesbadene duotus pažadus, bet jis negalėjo susitarti. Francuzų vyriausybė Noel vieton paskyrė kavaleries karininką pulkininką Laurencie. Tikisi, kad šis karininkas turės didesnio pasisekimo. Laurencie jau anksčiau dalyvavo keliose francuzų vokiečių konferencijose. Naujai paskirtas karininkas jau randasi Paryžiuje.

Rusų-japonų san-
tykiai negerėja

HSINGKING, Mandžiuko, rugp. 22 d. — Vienas aukštasis japonų karininkas pareiškė, kad rusų-japonų santykiai negerėja, nežiurint į labai geras pareiškimus, padarytus spaudoje. Japonai negali pasitikėti rusais, kol jie laiko pusės milijono kariuomenę prie Mandžiuko. Japonai norėtų turėti laisvas rankas, kad galėtų pradėti okupacijas pietuose, kai yra sunaikinta Francuzų imperija, bet pirma turi išspręsti reikalus su sovietais. Visa Hitlerio diplomatija deda pastangas sutaukinti rusus su japonais. Hitleris tikisi, kad jam pavyks sutaukinti japonus, kaip jam pačiam pavyko susitarti.

OTTAWA, Kanada, rugp. 22 d. — Prieš porą dienų iš koncentracijos stovyklos pabėgo vokiečių karininkas-belaivis. Jam padėjo pabėgti viena moteris, kuri paruošė planą, davė drabužius, reikalingus radijaus įrengimus ir davė savo automobilį. Kanados policija dėjo visas pastangas pabėgėliui pagauti. Pirmiausia išaiškino kas yra ta moteris, vėliau surado jos automobilį, kuri bėgėliai buvo priversti pamesti, o šiandien ir patį karininką sučiupo.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Darbininkai skelbia streiką.

Sekmadienį po pietų CNT ir UGT darbininkai paskelbė streiką, bet jie jau buvo bejėgiai kaip nors padaryti. Fašistai, kariuomenės padėdami, jau buvo padėties viešpatiai. Saragosos priemiesčiuose darbininkai įruošė barikadas, prasidėjo susišaudymas su kariiviais ir policininkais, bet neilgai visa tai tęsėsi. Greit pritrūko šovinių, turėjo baigtis ir streikas. Tokiu pat būdu į fašistų rankas pateko ir Teruelis su Hueska, patys svarbiausieji Aragono miestai.

Vera Coronel, ko gero nesužmoningai, o gal greičiausia sąmoningai patarnavo fašistams ir atstataudino. Jis ir šiandien ramiai gyvena Saragosoj, tuo tarpu Saragosos darbininkai buvo šaudomi šimtais.

KOVOS MADRIDE

Didelė darbininkų vienybė.

Madride buvo apie pusę milijonų darbininkų, kurie buvo pasiryžę ligi mirties kovoti.

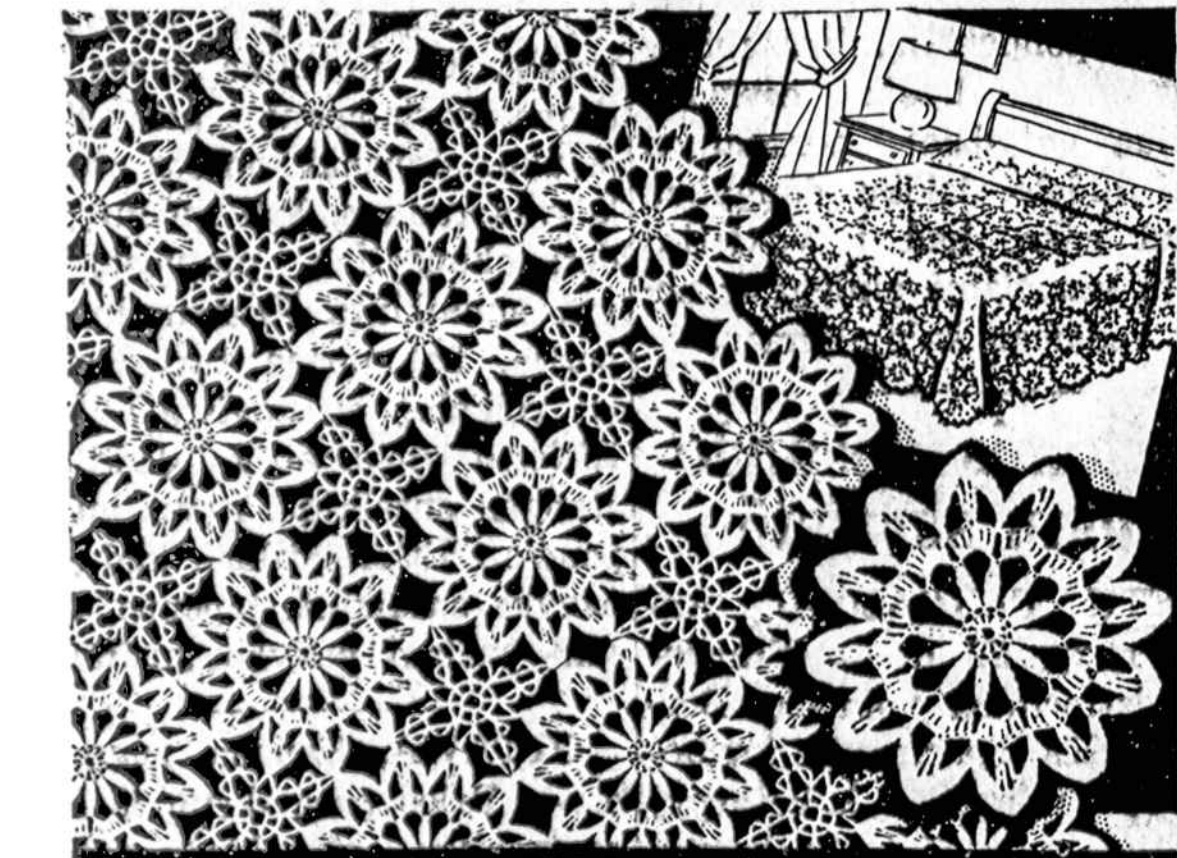
DR. K. NURKAT

Kviečia jums prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių priimanos

BUDRIK
FURNITURE HOUSE
Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

DAR TURIME KELETA KOPIJŲ
Mikalinos Glemžaitės
Lietuvių Moterų Tautiniai Drabužiai
(ilustruota)
KAINA \$1.00
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

CRANE COAL COMPANY
5532 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių maun. daug dulkų išimta Perkant \$7.35
5 tonas ar daugiau \$7.00
Smulkesnės dėl didelių namų. Perkant 50 tonų ar daugiau tikrai PETROLEUM CARBON COKE \$8.25
Sales Tax castra perkant 5 tonas ar daugiau. Tonas

CROCHETED MEDALLIONS PATTERN 2600
2600—Medalionai lovos kapai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT. 2600
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

vybę nebus paliestos, tuo tarpu laiminti kovą prieš generolus, nebuvo aišku, kokią santvarką nusistatys sau Ispanija. Viena buvo aišku, ta respublikonų grupė, kuriai atstovavo Kiroga, bus nustumta nuo visuomenės reikalų tvarkymo, nes krašte neturėjo pakankamo šalininkų skaičiaus.

Pasirodė ginklai gatvėse.

Nežiūrint į tai, kad Kasares Kiroga vyriausybę atsisakė duoti ginklų liaudžiai, šeštadienio vakare Madrido gatvėse pasirodė ginkluotos žmonių grupės. Atsirado ir tokių valdininkų, kurie artėjančių įvykių akivaizdai, vis dėlto drįso nepaklausti valdžios instrukcijų ir atidavė dalį ginklų tikriesiems antifašistams. Jie numatė, jog vėliau tie ginklai pateks į fašistų rankas, na o kad tatau neatsitiktų, pasiskubino juos įteikti tikriesiems laisvės gynėjams, į kurių tarpą jie ir save priskaitė.

Vyriausybė atsisatydina.

Ir štai, kada vyriausybė turėjo parodyti daugiausia energijos, kada jos pareiga buvo sušaukti prieš, kuris su ginklu rankose sukilo prieš respublikonišką režimą, prieš konstituciją ir pagrindinius galiojančius įstatymus, kada ji turėjo duoti pavyzdį kaip reikia respektuoti ir ginti tas institucijas, kurias prieš ketvertą mėnesių didžiulę krašto daugumą ją įpareigojo ginti, Kiroga kabinetas atsistatydino. Tai buvo liepos 19 dienos rytą, apie pusę penktos valandos ryto. Kiroga, matyt, ir toliau buvo pasiryžęs respubliką ginti sukilusių karininkų garbės žodžiu. Iš vakaro jis atsišaukė Madrido, ir kitų igulų ar jos sukiliančios, kadangi viršininkai jam pradžioje nesukulti, na-tai jis jokių priemonių ir nesinė. O kai sekma dienos rytą Barcelonos įgulos vis dėlto išėjo į gatvę, kai Madrido igulos jau neatsakinėjo į krašto apsaugos ministerijos telefonus, tai Kiroga namų pas prezidentą Asaniją ir jam įteikė viso kabineto atsistatydinimą. Nevertinsim šio kabineto pasielgimo, bet pabrėšime, kad sukilėliai didesniu pasisekimu ir laukti negalėjo. Juk pati vyriausybė jiems padarė laisvą kelią.

Darbininkai priešinasi prezidento politikavimui.

Prezidentas Asanija, su nieku nepasitaręs, tuojau pasikvietė respublikoną Martinez Barrios ir jam pavedė sudaryti naują ministerių kabinetą. M. Barrios kabinetas turėjo būti daug dešinesnis negu Kiroga kabinetas. Į jį turėjo įeiti ir tie dešinieji elementai, kuriems ir demokratiskasis valstybės socializmas buvo baisūs dalykas, kurie visa, kas tikrai truputį liberališkiau atrodė, maišė su komunizmu. Asanija, matyt, tuo norėjo sulaukyti nuo sukilimo kai kuriuos nepatępinktuosius generolus.

Martinez Barrios dar nespėjo galutinai sulipdyti naujo kabineto, dar nei vienas jo ministeris neperėmė nė vienos ministerijos, socialistams ir sindikalistams jis jau suskuho pabrėžti, jog ginklų jis visai nemano, liaudžiai įteikti. —Jeigu šitaip, tai mes visai tavo kabineto nepripažįstame, — buvo Madrido plačių masių atsakymas.

Valdžia mirė negimusi.

Sekmadienio rytą Madridą pasiekė žinia apie Barcelonos įvykius. Buvo pranešta apie pulkų išėjimą į gatvę ir apie pirmuosius darbinių kaimėjų mums. Buvo nupaskota kokių būdu Barcelonos Kapitanija pateko liaudies rankosna. Po šių žinių nė kalbos negalėjo būti apie Barrios kabinetą. Jis atsistatydino, nespėjęs perimti nė ministerijų.

Naują valdžią sudaro vaistinininkas.

Asanija vis dėlto ir toliau kabinetą pasiūlė sudaryti ne kariesiems elementams, bet savo partijos žmogui Giral. Giral buvo vienas paklusniausių Asanija bendradarbių ir kiekvieno svarbesniu reikalu su juo tardavosi. Tai buvo pilkas Madrido vaistinininkas, kuris būtų buvęs laimingiausias pasauilyje žmogumi, jeigu jis būtų suradęs būdą sušaukti kovą pradėjusius ispanų visuomenės sluoksnius.

Garal kabinetas dėjo pastangas susitarti su karą paskelbusiais generolais, bet jau negalėjo atsistatyti duoti liaudžiai ginklų. Pagaliau Madride jau buvo susidariusi tokia nuotaika, ypatyngai po džiuginančių žinių iš Barcelonos, kad vargu ar būtų buvusi kokia valstybės jėga, kuri būtų pajėgusi prašomus ginklus įteikti. Dar blogesnė buvo valstybininkų padėtis po dviejų nevykusių kabinetų atsistatydinimų. Liaudis jau ryžosi pati savo rankosna imti savo likimą, nekreipdama jokio dėmesio į nieko neatstovaujančias vyriausybes, nei į respublikonų grupelės norą išlaikyti kažkokių valstybingumo principus, kurie pačių jos saugotojų buvo tryptami.

Ministeriai nesipriešina liaudžiai.

Naujame kabinete vidaus reikalų ministeriu buvo paskirtas generolas Pozas, taip pat Asanija partijos artimas žmogus. Jis nesmarkavo už tai, kad vie-

tomis liaudžiai buvo atiduoti ginklai. Nesmarkavo, nes matė, jog nėra jėgų tiems ginklams išsaugoti. Jis taip pat paleido, kurio kalinius, Kiroa vyriausybės be teismo laikomus kalėjime. Paleistųjų tarpe buvo David Antona, generalinis CNT sekretorius. Iš kalėjimo paleistas Antona tuojau nuėjo pasiimti su vidaus reikalų ministeriu. Generolui Posui jis aiškiai pastatė reikalavimą: "Jeigu ligi trečios valandos neišleidi suimtųjų, kalėjimą užpulsim ir patys juos išleisim". Posas nelaukė, kad kalėjimą užpultų. Anksčiau negu suėjo trys valandos, iš kalėjimo jau buvo paleisti visi tie Madrido darbininkai, kurie buvo suimti sargyši su Madrido statybininkų streiku.

Madrido kariuomenė pavėlavo sukilti.

Sekmadienio rytą jau buvo aišku, jog visos Madrido kariuomenės sukilo. Jos nėjo į gatvę todėl, kad į jų rankas negalėjo patekti sukilimo pradžią skelbiąs Franko pranešimas. Visi karieivai ir karininkai buvo užsidarę kariuomenėje. Vyriausybė dėjo pastangas susižinoti su jgulgų viršininkais, bet visos jų pastangos ėjo veltui. Madrido kariuomenės tiktai tesikalbėdavo tarpusavyje. Telefonistai pagaudavo jų pasikalbėjimus, bet kadangi jos kalbėjosi sutarta kalba, tai ir bekalbysdami negalėjo nieko suprasti. Viena buvo aišku: Madrido kariuomenė cina kartu su kitais sukilėliais ir

tiktai laukia patogaus momento išėiti į gatvę ir pradėti kovą.

Neį socialistai, nei sindikalistai daugiau jau laiko veltui neleidė. Ieškojo ginklų ten kur tikrai jų surasti galėjo. Atidūrė ginklų krautuves ir ištuštino tuos valstybės ginklų sandėlius prie kurių galėjo prieiti. Pradėjo rekvizuoti automobilius susisiekimui palaikyti. Pastatė sargybas visose pavojingesnėse vietose, užmezgė ryšius su visais kvartalais ir paskirstė taip savo jėgas, kad galėtų priešui atsisipirti kiekvienoj vietoj iš kur tiktai jis pradėtų puolimą.

(Bus daugiau)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak.
Šeštadienį ir sekmadienį — Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R-3.

AKIJ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIJ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036 Residencijos Telefonas BEVERLY 8244

Jeigu neatšilepia, šaukite BOULEVARD 1040 /
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiądienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antr., Ketvirt., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 6111

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824

Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS

—ADVOKATAS—

134 N. LA SALLE ST.

Room 2014

SO. HALSTED ST.

Victory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsina "NAUJIENOSE"

Detroito Lietuvių Žinios

Dailės Choro piknikas

Dailės Choro metinis piknikas įvyks rugp. 25 d. Capitol parke. Pradžia 12 val. dienos.

Piknikas bus ypatingas tuo, kad liks išrinkta gražiausia lietuvaite. Kitais žodžiais sakant, įvyks gražuolių kontestas. Trims kontestantėms yra skiriamos dovanos. Žinoma, didžiausią dovaną gaus mergina, kuri kontestą laimės. Dovanos yra skiriamos pinigais. Taigi laimėjusios galės už tuos pinigus nusipirkti tai, kas tik joms patiks.

Visos gražiosios lietuvaiteš yra raginamos dalyvauti konteste.

teste.

Chorų piknikai visada yra smagus ir linksmi. Butinai tad dalyvaukite ir šame piknike. Nesigailėsite.

— x —
Pereitą savaitę šiame skyriuje įsiskverbė klaida. Ten buvo pasakyta, kad Dailės Choro ekskursijoje, kuri įvyko rugp. 4 d., „sugaravijo“ choro mokytojas ir atsisakė programą pildyti.

Kalbamoji ekskursija įvyko ne rugp. 4 d., bet liepos 14 d.

Rinkimai

Jau artinasi valstijos rinkimai. Visokios politinės organizacijos subruzdavo veikti ir savo remiamus kandidatus balsuotojams piršti.

Lietuviams irgi pravartu būtų tais rinkimais susidomėti. Juo labiau, kad šį kartą turėsime ir vieną lietuvių kandidatą. Tačiau iki šiol vietos lietuvių visiškai nieko nedarė: nei rinkimų susirinkimų turėjo, nei padėjo agitacijos nevedė.

Detroito lietuvių daugiausia gyvena šiuose kongresiniuose distriktuose: 3, 15 ir 16. Iš pirmo distrikto kandidatuoja George G. Sadowski, o iš 15-to Frank Markevich, lietuvis. Visi 15-to distrikto lietuvių turėtų už jį balsuoti. Ir ne tik patys balsuoti, bet ir kitus raginti, kad balsuotų. Politikos srityje lietuviams reikėtų būti labiau agresyviems. Juk jei nieko nedarysime, tai nieko ir nelaimėsime.

Iš šešiolikto distrikto kandidatuoja John Lesinski. Kandidatuoja jis antram terminui, nes ir dabar yra kongrese. Žmogus jis yra gana padorus, tad jį ir vėl reikėtų remti. Jo oponentas yra Robert W. Ford. Varo jis didžiausią agitaciją ir visais būdais stengiasi, kaip sakoma, Lesinski „išvesti“. Matyti, turi ir gerų „dėdžių“, kurie pinigų kampanijai nesigaili.

Lietuviai turėtų apsižiūrėti ir nepaisyti siūlomo alaus, o balsuoti už tuos, kurie yra tinkamiausi.

Detroito yra lietuvių demokratų sąjunga. Jau metas tai sąjungai išbusti ir pradėti veikti. —Reporteris.

NAUJIENŲ-ACME Photo

Henry A. Wallace, demokratų partijos kandidatas į vice-prezidentus, ir jo įpėdinis agrikultūros sekretoriaus vietai, Claude Wickard.

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wis.

MIRE STANISLOVAS NARKIS.

Rugpjūčio 16 d. čia pasimirė Stanislovas Narkis, 325 Lunette ave. Stanislovas buvo tikras tėvo brolis („dėdė“) naujieniečio Stepono Narkio.

Velionis Stanislovas Narkis liko palaidotas su bažnytinėmis ceremonijomis Racine Romos katalikų kapinėse.

Stanislovas Narkis paėjo iš Pikelių parapijos. Židiki valstiaus, Padarbu kaimo.

Paikio didžiausiam nuiludime žmoną Katrę, sunų Kazimierą, dukterį Violet ir brolį sunų Steponą Narkį. Taip jau žentą Frank Masiakat. —Liudinis.

Gary, Ind.

Kultūros draugijos naktinis piknikas

Gary Lietuvių Kultūros Draugijos naktinis piknikas įvyks rugpjūčio 24 d. Vieta — Harrison Picnic Grove, 48 ir Harrison St.

Piknikas prasidės 5 val. po pietų, o vadinami „barn“ šokiai — 11 val. vakaro. Piknikauti bus galima nors ir iki sekmadienio ryto. Muzika geras. Įžanga nemokama. Jeigu lietus būtų, tai šokiai vyks svetainėje. Vadinasi, po pastoge. Tokiu būdu niekam nereikės sušlapsti.

Subatos vakaras visiems patogus, todėl visus ir kviečiu naktiniame piknike dalyvauti. Kaip amerikoniškai sako, turėsime daug „fonių“ ir linksmai laiką praleisime. —Uncle John.

LaPorte, Ind.

Du metai atgal V. Tiškevičius nusipirko ukį ir sėkmingai ukininkauja. O kad galėtų žinoti, kas Chicagoje darosi bei visame pasaulyje, tai užsirašė „Naujienas“ ir pilnai patenkintas. Tiktai skundžiasi, kad „Naujienos“ neateina reguliariai vieną dieną negauna, o kitą dieną gauna net du numerius. Jam geriau būtų, jei gautų kiekvieną dieną po vieną.

Tiškevičiaus ukis randasi gana gražioje vietoje, ir jo ukis gana tinkamas tiems, kurie nori turėti geras atostogas. Pas jį yra daug kambarių ir su visais parankumais. Tad nuvažiuavę pas Tiškevičių atostogų jausitės kaip namie. Dabartinį laiką vieši pas Tiškevičius iš Chicago A. Bloženė. Ketina pabuti ligi nedėdienio ir važiuoti namo. O prieš tai buvo atvažiavęs Florijonas Radavičius ir, rodos, išbuvo dvi savaites. Taipgi pas juos apsilanko ir kiti chigiečiai, kurie myli ramias ir linksmas atostogas. —J. B.

Rockford, Ill.

Suskambėjo vedybų varpai. — Atnaujins „Camp Grant“. — Lietuviai organizuojasi Maskvos agentų darbelius a'kštėn iškelti.

Birželio 29 d. Al. Ruzas ir p-lė Kostancija Markel įžengė į stoną moterystės. Vadinasi, jiems suskambėjo laimę pranašauja vedybų varpai.

Jaunojo tėvai Bonifacas ir Marija Ruzai yra plačiai žinomi rockfordiečiams kaip pavyzdingi žmonės ir geri lietuviai.

Jaunosios tėvas Edvardas ir Jieva taip pat yra labai nuširdūs ir malonūs žmonės.

O gerų tėvų ir vaikų yra gėri. Lietuviai juk turi ir priežodį, kad obuolys nuo obelies netoli terieda. Kaip tėvai yra populiarių ir su visais gražiai bei draugiškai sugyvena, tai ir jų vaikai rockfordiečių tarpe yra populiarūs. Jie ne tik priklauso vietos Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugijai, bet ir aktyviai dalyvauja visokiame organizacijos veikime.

Linkiu jaunavedžiams laimingo ir skaudraus šeimyniško gyvenimo. Tegul jų gyvenimo kelias, kaip sakoma, buna rožėmis klotas ir tegul jų visi troškimai išsipildo.

„Camp Grant“ yra pietinėje Rockfordo dalyje. Senesniems lietuviams ta vieta yra gerai žinoma, nes pasaulinio karo metu ten buvo apmokomi kariuomenės paimti vyrai. Ne vienam lietuviui ten teko karinį muštą atlikti. Vieni laikų „naujokų“ skaičius buvo pasiekęs net 65,000.

Kai karas pasibaigė, tai ir ta „kampė“ pradėjo nykti. Tačiau dabar ir vėl čia prasideda judėjimas. Washingtonas pasiskyrė vieną milijoną dolerių Grant Camp atnaujinimui ir atremontavimui. Tai reiškia, jog netrukus čia ir vėl prasidės didelis judėjimas ir jauni vyrai bus apmokomi karinio mušto.

Kaip ir kas bus, žinoma, netrukus patirsime.

SLA 77 kuopa rugpjūčio 4 d. laikė savo reguliarią susirinkimą. Kai visi kuopos einamieji reikalai buvo aptarti, tai liks pakeltas klausimas apie išnešimą rezoliucijos prieš bolševikų pavergimą Lietuvos. Tuoj buvo įpareigota komisija, kad veikty. Kiek teko patirti, tai komisija yra pasiryžusi pakviesti ir kitas draugas, kad prisidėtų ir bendromis jėgomis padėtų surengti didelį mitingą, kuriame bus galima numaskuoti komunistų judožiškus darbelius ir parodyti jų begėdišką veidmainystę. —Zvalgas.

PAIEŠKOME
1,000 Vartotų Anglims Spatų
Jūsų anglims spatą bus daugiau nebereikalingas kada turėsite naują, Link-Belt „Challenger“ save-šeriantį automatišką Bin-Fed anglių stokerį šildant jūsų namus.
Ir kadangi jūsų anglims spatą bus daugiau nebereikalingas, mes jį priimsime kaip po \$5.00 perkant naują „Challenger bin fed“ stokerį sensaicingai žema \$189.50 kaina, su išmokėjimais tik kelių dolerių mėnesį. Galima surengti, kad būtų išdirbystės ekspertų patalpintas. Sukruskite—ši gali būti paskutinė proga gauti deluxe kokybės bin-fed stokerį šia žema kaina. Rašykite mums dėl vardo artimiausio pardavėjo.
LINK-BELT COMPANY
Stoker Division
17th and Western Ave., Chicago 8243

LINK-BELT Automatic STOKERS

PIRKIT SAU MATRACĄ
TIESIAI IŠ DIRBTUVES
Wholesale Kaina
SUTAUPYKIT TARPININKO PELNĄ
Mes esame dirbėjai matracų, box springs ir studio couches
Mes atnaujiname senus matracus — vienos dienos patarnavimas.
Mes pristatome bet kur mieste. Nuoširdžiai kviečiame jus atankyti mūsų įmonę.
Atsineškite šį Kuponą
ŠIS KUPONAS YRA VERTAS \$1.00 ANT KIEKVIENO PIRKINIO VIRŠ \$5.00
FABRIKA
1936-38 S. HALSTED ST.
Tel. MONROE 0377-0378

Naujienų Spulka
Permainė Vardą
VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—
Universal Savings and Loan Association
Šioje Asociacijoje visi indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.
MOKA 3½% UŽ VISUS INDELIUS. Kreipkitės
1739 SOUTH HALSTED STREET

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500
GARSINKITĖS „NAUJIENOSE“

REIKIA VYRŲ
AEROPLANŲ
STATYBAI
Žiūrėkit skelbimą šios dienos laidoje ir skyryje, kur reikalaujama darbininkų.
Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaičiavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Bukit Malonų
SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinį, kuris pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana, Jr.
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios-- PIRKIT TIESIOGIAI
Sutaupinkit 40%
Išdirbėjai patikrų porcijų monumentams
Padaryti U. S. A. Iurėjai
„MONTI GRAFIK“
Garantuoto portreto
PATVARAUS
VIEKAD NENYKSTANČIO
IRO NEIŠVEIKIAMO
Jis negali nukristi!
7008 SOUTH PAULINA ST.
PROspect 1266

Garsinkitės „N-nose“

M A D O S

4517—Blizės del rudeninių kostiumų. Sukirptos mios 14, 16, 18, 20, taipgi 32, 34, 36, 38, 40 ir 42.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeda 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos
Turtas virš - - - - \$5,450,000.00
Atsargos fondas virš - - \$370,000.00

Dabar Mokame 3½% UŽ Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

Karas Europoje
Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite „Naujienas.“
„Naujienos“ yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.
Užsirašykite „Naujienas“ šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.
Money Orderį ar čekį siųskite:
„NAUJIENOS“
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3
Savaitę	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikta siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Masinės oro atakos pasiliovė

Hitlerio pastangos skaitlingomis lėktuvų eskadromis sunaikinti anglų aviaciją nepasisekė. Jau keturias ar penkias dienas, kai masinių puolimų iš oro naciai nebedaro; tik paskirti jų bombonešiai pasirodo ties kuriuo nors punktu Anglijoje arba netoli jos krantų ir, numetę kelias bombas, pranyksta (jei suspėja pabėgti).

Ar tai reiškia, kad Hitleris jau visiškai atsisakė nuo savo plano "žaibo greitumu" užkariauti Angliją, nežinia. Bet yra aišku, kad Anglija negali būti pakludyta, kol ji nėra sumušta ore. Iki šiol naciai to nestengė padaryti. Per kokias dvi savaites jie siuntė kasdien po 600, 800 ir daugiau, kaip po 1,000 lėktuvų bombarduoti Anglijos uostus ir miestus. Bet kiekviena jų ataka buvo atmušta su dideliais nuostoliais puolikams. Vien tik šio mėnesio oro mušiuose su anglais naciai neteko virš 700 mašinų — ir, suprantama, 2,000 ar daugiau lakūnų, kurie jomis skrido.

Galimas daiktas, kad Hitlerio "Luftwaffe" (oro ginklas) atšipo arba kad jam pristigo gasolino. Bet gali būti ir tai, kad Vokietijos "fiureris" įsitikino, jogei nugalėti Angliją vienu dideliu smugiu nebėra vilties. Tuomet jam tektų keisti visą savo kovos planą prieš Angliją.

Nacių strategija turės paaiškėti trumpu laiku, nes vasara baigiasi ir oro atakos pasidarys nebegalimos, kuomet Anglijos padangė bus apklotą rudens ruku. Tuo gi tarpu Anglijos žmonės šiandien gali jaustis, kad viena pavojingiausių šio karo stadijų praėjo. Jeigu jie turės progą per ateinančių rudenį ir per žiemą pasigaminti dar daugiau lėktuvų, ginklų ir amunicijos, tai pralaimėjimo jiems nebereikės bijoti.

Teroro auka

Leonas Trockis mirė. Jau yra žinoma, kad piktadarys, kuris jį užmušė, buvo ne jo "draugas", bet provokatorius ir pasamdytas žmogžudys. Jisai buvo pasidavęs "Belgijos piliečiui", gimusiu Persijoje, bet policija patyrė, kad tas "Jaques Mortan Vandendreischd" yra Frank Jackson iš New Yorko, Amerikos pilietis.

Tolimesnis tardymas, veikiausia, suras, kas tą žmogžudį į Meksiką siuntė ir kas yra kiti šito žvėriško sąmokslų dalyviai. Prieš mirdamas Trockis pasakė, kad jo užmušėjas yra Stalino agentas. Abejonės beveik nėra, kad tai tiesa. Meksikos kalėjime dar tebesėdi daugiau kaip 20 žmonių, kurie perėjo gegužės mėnesio 24 dieną bandė Trockį nužudyti, šaudydami iš mašininių kanuolių. Ta visa galvažudžių gauja yra komunistai. Iš to galima numanyti, pagal kieno instrukcijas veikė ir Frank Jackson.

Tragingas likimas Trockį persekioja seniai. Jau beveik visa jo šeima yra žuvusi. Jo dukterė nusižudė Sovietų Sąjungoje, kuomet tėvas buvo ištremtas ir Stalinas pradėjo vesti fanatišką keršto kampaniją prieš "trockizmą". Vienas jo sunus, kuris buvo inžinierius Sovietų Sąjungoje ir visai nesikišo į politiką, buvo suimtas ir dingo nežinia kur. Antras sunus mokinosi Berlyne, paskui Hitleriui patapus diktatorium, apsigyveno Paryžiuje ir mirė, neišaiškindose iki šiol apystovose. Šito antrojo Trockio sunaus vardas ("Sedov", sulig motinos pavarde) buvo plačiai minimas garsiose "Maskvos bylose".

Žuvo, pagaliau, ir pats sovietų spalų-lapkričio revoliucijos vadas, kuris toje revoliucijoje buvo Lenino "dešinioji ranka". Reikia betgi pasakyti, kad jisai krito, kaip auka, tos teroro mašinierijos, kurią jisai pats buvo sukūręs. Stalinas tą kruviną aparatą tiksliai "pagrino". Trockis buvo įsitikinęs, kad žudyt žmones, kurie nepitaria "proletariato diktaturai", ne tiksliai galima, bet ir reikia. Jisai pats juos galabijo be pasigallėjimo, ir jisai nepaisė, kad ir jo priešai buvo tikriausi proletariai. Kuomet apie pabaigą 1920 m. Kronštado jurininkai pasiuntė Leninui petičiją, prašydami grąžinti kraštui laisvę, kurią sovietų valdžia panaikino, tai jie buvo apšaukti "maištininkais", "užsienio imperialistų tarnais", ir Trockis juos numalšino Raudonosios Armijos kanuolėmis. O tuos pačius Kronštado jurininkus jisai pirmiaus nuolatos savo prakalbose ir raštuose vadina-

vo "musų revoliucijos puikybę ir pažibą" ("krasa i gordost naše revoliucii)! Nė caras Mikė Antrasis nebuvo suruošęs tokios baisios skerdynės Peterburgo darbininkams sausio 9 (22) 1905 m.!

Trockis buvo nepaprastai gabus rašytojas ir kalbėtojas. Bet jisai savo gabumus suvartojo ne geram, o piktam. Nuo to pikto jisai ir žuvo.

APŽVALGA

TEISMŲ "VALYMAS"

Komunistiškai Lietuvos valdžia jau liepos mėn. pradžioje ėmė "valyti" Lietuvos teismus, pašalindama iš jų neįtikimus jai teisėjus. Taip, liepos 6 d. "L. Aide" buvo įdėta šitokia žinia:

"Atleisti Vyr. Tribunolo teisėjai

"Teisingumo ministerio teikimu, Respublikos Prezidentas savo aktu atleido nuo liepos 1 d. šiuos vyr. tribunolo teisėjus: Joną Danauską, Julijoną Boreišą, Joną Staškevičių, Mykolą Mataitį ir Petrą Adomavičių."

Ne gana to. Toji valdžia rado reikalinga "išvalyti" ir advokatų profesiją. "L. Aide" įdėta pranešimas, kad teisingumo ministerio įsakymu "atleistas iš advokato pareigų" adv. Henrikas Landau. Kelioms dienoms vėliau įdėta tokia žinia:

"Teisingumo ministerio įsakymu, advokatas Juozas Baltaitis ir adv. Vincas Grigaliūnas-Glovackis atleisti iš advokatų pareigų."

BANDĖ PAPIRKTI

"Elta" paskelbė, kad nusipelnusi visuomenės veikėja Felicija Bortkevičienė, pristatyta švietimo Ministerijai valstybine pensijai gauti. Ar pensija jai buvo paskirta, nežinia.

Aišku, kad sovietų lekačiai bandė tą garsiąją Lietuvos moterį papirkti. Bet labai abejotina, kad ji būtų sutikusi bolševikams tarnauti. Tarpe žmonių, priėmusių vietas Paleckio valdžioje, nematyt nė vieno senųjų liudininkų vardo. Taip pat nematyt nė vieno atsakomingo socialdemokratų vadovo: Kairio, Bielinio, prof. Purėno, adv. Purėnienės ir k.

DR. J. PAJAUJIS KRATO SI SOVIETŲ MALONĖS

Paleckinei erai atėjus, Kauno laikraščiuose pasirodė dvejetas Juozo Pajaujo straipsnių, garbinančių bolševizmą. Bet pasirodo, kad tai buvo ne liudininkas Pajaujis, kurį Smetonos karo teismas buvo nutęsęs mirčiai, o kitas asmuo. "L. Žinios" liepos 11 d. tilpo toks Dr. Juozo Pajaujo laiškas redakcijai:

"Didž. gerb. redaktorau, prašau išspausdinti Tamstos laikraštyje pranešimą visuomenės žiniai, kad nebutų jį klaidinama, jog paskirtas kariuomenės štabo spaudos ir propagandos skyriaus vedėjas Juozas Pajaujis tėra mano bendravardis ir bendrapavardis."

BALSAVO PILIEČIAI IR SVETIMŠALIAI

Lietuvos "liaudies seimą" renkiant, pasirodo, galėjo balsuoti ne tiksliai Lietuvos piliečiai, sulaukę 21 metų amžiaus ir gavę tam tikrus palidymus iš valdžios, bet ir nepiliečiai. Kauno laikraščiai liepos 10 d. (už 4 dienų prieš "rinkimus") paskelbė šitokią Vilniaus rinkimų apygardos patvarkymą:

"...dalyvauti Seimo rinkimuose turi teisę: 1) Lietuvos piliečiai. 2) Asmenys, kurie stengiasi gauti piliety-

bę ir turi apie tai atitinkamus pažymėjimus. 3) Asmenys, turintieji svetimšalių liudijimus. 4) Asmenys, kurie ankščiau išvardintų dokumentų neturi, gali gauti pažymėjimus, duodančius teisę balsuoti, jeigu įrodys, kad jie gyvena Vilniuje prieš 1939 m. rugsėjo 1 d."

Vadinasi, balsuoti galėjo tie, kurie dar tik stengėsi gauti pilietybę, ir tie, kurie visai nestengė patapti Lietuvos piliečiais, bet gyvena Vilniuje su svetimšalių liudijimais. Į šią kategoriją, aišku, įėjo atsistę iš sovietų Rusijos raudonarmiečiai, komisarai, šnipai ir kitoks bolševikiškas šlamštas.

"NOMINACIJOS" ZARASUOSE

Vakar "Naujienose" buvo aprašyta, kaip buvo stotami kandidatai į Lietuvos "liaudies seimą", ir buvo paduotas to nominacijų pavyzdys iš priešrinkiminio mitingo Kaune. Iš daugelio aprašymų, tilpusių spaudoje, pamūnėsimė čia dar kandidatų nominavimo procedūrą, atliktą Zarasuose, kaip ją aprašo "Elta".

Mitingas kandidatams statyti įvyko liepos 8 d. (o tik liepos 6 d. valdžia buvo paskelbusi, kad bus renkamas seimas). Publika susirinko liaudies salėje, bet "mitingas faktiškai prasidėjo miesto aikštėje", iš kur žmonės numaršavo su muzika ir sveikinimais. Čia apygardos rinkimų komisijos pirmininkas Kukanka papasakojo, kad yra "sukurta Lietuvos darbo sąjunga, kuri sudarė programą". Kur ta "sąjunga" buvo sukurta (net jos vardas čia nepadavė), nes ji oficialiai vadinosi "Darbo Lietuvos Sąjunga", nepaaiškinta. Koks jos "programas", niekas nebuvo girdėjęs. Tačiau kalbėtojas pareiškė:

"Ši sąjunga suteikė darbo žmonėms ir valstiečiams teisę (! — "N." Red.) stoti atstovais į Liaudies Seimą."

Vadinasi, jeigu ne ta iš kairės kur išdygusi "Lietuvos liaudies sąjunga", tai Lietuvos darbininkai ir valstiečiai nebūtų turėję nė teisės būti atstovais į "Liaudies seimą"!

Kukankai šitaip pakalbėjus, gavo balsą naujai paskirtas apskritys viršininkas Kriščiūnaitis, kuris ragino publiką išrinkti "rūmstį liaudies vyriausybę". Po jo agitacinę kalbą pasakė naujai paskirtas būrmeisteras Paleckis, kuris, beje, ir pirmininkavo.

Toliaus vėl paėmė balsą Kukanka, kuris perskaitė "Darbo Lietuvos Sąjungos platformą". Nedavus progos niekam tos platformos padiskutuoti, Kukanka pasiūlė gatavai iškeptą kandidatų listą:

"Paskui", skaitome "Elto" žinioje, "buvo perskaityti devyni Ukmergės apygardos kandidatai į Liaudies Seimą. Juos susirinkusieji vienu balsu priėmė."

Tame kandidatų sąraše buvo naujasis susisiekimo ministras Pūpeliškis ir valstietis iš Dusetų valsčiaus, Valasinskas. Kitų 7 vardų "Elta" net nepasakė (gal but, jie reikėjo dar išsijoti).

Devynių kandidatų apygardos

dai reikėjo, ir devyni buvo "nominuoti" — nei daugiau, nei mažiau. Viskas atlikta "vienu balsu".

BALSAVIMAS KORTELĖMIS

Rinkimų įstatyme, kuriuo buvo renkamas Lietuvoje "liaudies seimas", buvo nustatyta, kad balsuoti turi klekvenas. Visiems buvo įsakyta atsinešti dokumentus — pasus arba tam tyčią išduotus paliudymus.

Balsavimo procedūrą, reikia pasakyti, Stalino komisari sugalvojo blogesnę, negu Hitlerio. Nacių Vokietijoje, renkanti reichstagą, valdžios partija nominuoja visus kandidatus ir jokio pasirinkimo balsuotojai neturi, nes balote būna tiksliai tiek kandidatų, kiek reikia išrinkti. Šituo atžvilgiu Maskvos technika yra tokia pat, kaip ir Berlyno. Bet naciai leidžia balsuotojui dėti kryžuką ties žodžiu "Ja" ar "Ne" ("Taip" arba "Ne"). O Stalino komisari nės tos teisės nepalieka balsuotojams.

Paleckiniam rinkimų įstatyme pasakyta:

"Balsuojama spausdintomis kortelėmis. Balsuojamoje kortelėje spausdinama vieno kandidato pavardė, vardas, amžius, užsėdimas ir gyvenamoji vieta, o taip pat kieno jis pasiulytas.

"Apylinkės komisija duoda balsuotojui voką ir po vieną kiekvieno renkamo apygardoje kandidato balsuojamąją kortelę. Rinkikas įdėda į voką tiek kortelių, kiek apygardoje renkama liaudies atstovų. Įdėjęs kortelės, rinkikas voką užlipdo ir paduoda jį esančiam prie dėžės komisijos nariui, kuris rinkiko akivaizdoje įmeta voką į dėžę ir tam, kas turi pasą, pažymi pase, kad rinkikas yra pabalsavęs, o kas turi specialų balsavimo teisę įrodyti liudijimą, tą liudijimą atima."

Taigi visas balsuotojo uždavins susideda iš to, kad jisai gautas kortelės su kandidatų vardais įdėda į voką (konvertą) ir užlipina. Jam neleidžiama net tą voką su kortelėmis pačiam įmesti į dėžę! Tai atlieka už jį rinkimų komisijos narys.

Jeigu balsuotojas yra tokioje apygardoje, kur reikia išrinkti 10 atstovų, tai jisai gautų lygiai 10 kortelių su kandidatų vardais, ir jisai turi tas pačias kortelės, užlipinęs konverte, atiduoti atgal. Tai ir visas balsavimas.

Jei šitoki "balsavimą" komisaras Dekanozovas ir jo pastumdėlis Paleckis būtų uždavę atlikti 4—5 metų amžiaus kukliams, tai, stikytum, juodu norėjo įvesti Lietuvos vaikams naują žaislą. Bet verstis suaugusius žmones šitaip "rinkti atstovus į seimą" tai — blaivus pasitytojimas.

Bet taip tas "liaudies seimas" buvo "renkamas". Tai buvo begėdiškas apgavikų darbas. Ne nuostaba, kad tas "seimas" Lietuvą pardavė. Vardai visų, kurie toje begėdiškoje komedijoje dalyvavo, paliks Lietuvos istorijoje, kaip vardai šarlatanų ir tautos išdavikų.

Egyptiečiai pasiruošę karui

KAIRAS, Egiptas, rugp. 22 d. — Egipto karo ministeris Keissy pareiškė, kad Egipto vyriausybė neįsakydanti savo kariuomenės pulki, bet ji yra pasiruošusi ginti savo kraštą. Viena egiptiečių divizija jau yra užėmusi strategines pozicijas parubėžj ir pasirūšusi padėti britams vesti kovą prieš agresorius. Turima žinių apie italų kariuomenės koncentracijas.

St. Miščikas-Ziemys.

Žiurkės bėga iš vokiško laivo

(Tęsinys)

Hitleris, siekdamas valdžios, viską žadėjo kapitalistams, anot pačio Thysseno žodžių: "von Papenui valdžią ir aukštybes, Kruppui užsakymus ir didelius pelnus, kalnus pinigų, o visiems kapitalistams bendrai: ramią vidaus ir užsienio politiką, susiderėjimą su Anglija, susitaikymą su darbininkų klase, suteikiant darbininkams pašalpų, bet už tai sudaužant jų profsąjungas ir konfiskuojant darbo klases partijų ir sindikatų turtus. Maža to, Hitleris žadėjo remtis bažnyčios principais, butent, vakaruose katalikais, gi rytuose protestonais."

Vienu žodžiu, kapitalistai tikėjosi dangaus karalystės Vokietijoje Hitleriui valdant, bet iš tiesų jiems patiems valdant. Bet kadangi valdžioje buvo katalikai, Vokietijos Centro partija, Briuningo vadovaujama ir kuri buvo kloniškos nuomonės apie Hitlerį ir juo nelikėjo, reikėjo visa daryti, kad šiam Hitlerio keliui į valdžią būtų gautas popiežiškas palaiminimas, kuris turėtų įtikinti Centro partiją, kad popiežius nieko prieš neturi ir tuo pat duotų jiems suprasti, kad turi apieisti valdžią ir ją perduoti ne kam kitam, kaip Hitleriui, kuris už tai pasižadėjo sudaryti su popiežiumi tokį konkordatą, kokio nei viena Vokietijos valdžia būtų nepadarė.

Bet, matyti, pats Vokietijos Centras (katalikų partija) taip toli nenorėjo eiti ir skaitė negalimu derėtis su Hitleriu. Tuomet dabartinis popiežius Pijus dvyliktas, tuo laiku nuncijus Pacelli, pradėjo kartu su kapitalistais derėtis su Hitleriu už Centro partijos pečių, pasiūsdamas savo atstovų monšoroną Kaas.

Ir šis Pacelli atstovas, kartu su Thyssenu, Kruppa ir kitais kapitalistais nutarė, kad galima suteikti valdžią Hitleriui ir visa darė, kad Briuningas pasitrauktų iš valdžios ir tuo pat paliusotų kelią Hitleriui.

Tokių būdu ne be popiežiaus grašio ir intrigų apsiėjo Hitlerio žengimas sostan.

Ir jei šiandien Vokietijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, o ypač Austrijos katalikai kenčia nuo Hitlerio, gali būti pasakyti dabartiniam popiežiui Pijui XII, kuris daug pasidarbavo Hitlerio žengimui į diktatorių, dargi intriguodamas už savo partijos (Vokietijos Katalikų partijos "Centras") vadų pečių.

Tokių būdu Hitleris įkopė į valdžią, skaitant Thysseno laišką. Aišku, tai tik gabalėlis tiesos ir tektų daug daugiau parašyti apie tikras priežastis ir priemones, bet apie tai kita karta.

Bet tuo Thysseno laiškas dar nesibaigia, jis žmogus mato skęstantį laivą ir nors pats iš to laivo pabėgęs, jaučiasi nesmagiai ir nori išgelbėti savo draugus kapitalistus, nori susitaikinti su dabartiniais Vokietijos priešais ir gal susiderinti su jais dėl ateities, kad tuo nenukentėtų jo draugai, klases draugai ir jis lyg atsisaukdamas į savo draugus ir dargi visus vokiečius, lyg ir reikšdamas slapta Santarvės valstybių taikos platformą, siūlo taikos sąlygas ir projektuoja kokią turėtų būti Vokietija po šio karo, geriau pasakius, dar karui neįsibujus, nes karui prasidėjus "kaip reikia" gali būti per vėlu, nes tuomet jau taikos sąlygos bus žiauresnės.

Ir galvoju, jog nesuklysiu pasakęs, kad tai, ką sako Thyssenas apie galimas taikos sąlygas šiandien, sako ne tiek savo nuomonę, kiek nugirstą Santarvės diplomatų tarpe. Ir štai kokiomis sąlygomis šiandien būtų galima taika su Vokietija.

Visų pirma turi pražuti Vokietijos imperija, t. y. turi būti suskaldyta, sudalyta, paversta tokia, kokia ji buvo prieš 1871 m. karą su Prancuzija, kuomet buvo federatyvė sąjunga. Kiekviena kunigaikštystė turi vėl atgauti nepriklausomybę, savo valdžią, savo teises ir turi pranykti Prusijos hegemonija.

Maža to, turi pražuti kartu ir prusiškas militarizmas, nes girdi kariuomenė nepasirodė tinkamoje aukštybėje pasiduo-

damama Hitleriui be jokių sąlygų ir akiai eidama su juo.

Vienu žodžiu, Vokietija turi grįžti prie 1870 m. padėties ir galutinai atsisakyti nuo kerštavimų bei užkariavimų. Maža to, reikia eiti prie krikščionybės dėsnių vykinimo Vokietijoje arba kitais žodžiais tariant prie Schuschnigo ar Dolfuso katalikiško fašizmo, kuris kraujuose išmaudė Raudonąją Viena.

Nieko naujo, viskas pasenę, bet aišku tik viena, kad kapitalizmas pajuto pavojų ir nori išgelbėti savo kailį, bet visgi už tai nenori brangiai užmokėti.

Girdi, talkos derybas turi vesti pramonininkai iš Stutgardo, Renanijos, Breslau ir darbininkų laisvai rinkti atstovai. Bet aiškiai matyti, kad Thyssenas visgi pirmą smuiką nori suteikti tik kapitalistams, ekonomistams, kaip jis juos vadina, kad nenugąsdinti darbininkus.

Baigdamas ragina visus stikiti prieš Hitlerį ir priimti šias taikos sąlygas.

Deja, tai žodžiai ir naujas apsispylimas Vokietijos kapitalistams. Hitleris taip greitai nebus nuverstas ir šios taikos sąlygos ne ilgai tęsės. Tiesa, šiandien jos būtų priimtinos Santarvės valstybėms, bet Hitlerio nuvertimas negalimas be smarkaus, skaudaus smugio fronte, o kuomet tai įvyks, viskas pasikeis ir viskas, kas iki šiol žadėta, siūlyta bus tik pūkūs atsiminimai.

Tiesa, šis Thysseno atsisaukimas šiek tiek paveiks Vokietijos kapitalistų klase ir gali dargi būti priežastimi vieno kito sąmokslų prieš Hitlerį, norint padaryti savotišką runų perversmą ir tuo išgelbėti Vokietiją, bet vargu tie sąmokslai šiandien dar suteiks laimėjimą sąmokslininkams ir tuo labiau sunku numatyti arba patikėti, kad Vokietijos liaudis stikytų su tokiais menkais pakeltimais po tokios reakcijos.

Gal tai būtų priimtina Anglijos ir Prancuzijos kapitalistams, bet tikrai nepriimtina Vokietijos liaudžiai, kuri turi nesuvestų sąskaitų su Vokietijos kapitalistais ne tik už tai, kad anie padėjo Hitleriui įkopti į valdžią, bet ir už kitus dalykėlius.

Vokietijos liaudžiai tokia taika nieko nežada ir kapitalizmo pasilikimas viršūnėse tik žada naują atsigavimą kloniškos reakcijos.

Maža to, tai tik sapnas. Kapitalizmas, lygiai kaip prusiškas militarizmas, galutinai bankrotavo Vokietijoje ir jis nesisgaus. Vokietija reikalinga ne paviršutinių, bet pagrindinių reformų, gi jų negali suteikti nei Thyssenas, nei santarvininkai, bet vien pati Vokietijos liaudis.

Pats Thysseno laiškas aiškiausiai sako, jog kapitalistams rūpėjo tik užsakymai, "pinigų kalnai" ir laisvos rankos prieš darbininkus, o visa kita nesvarbu.

(Tęsinys 7-me pusl.)

KONSULO P. DAUŽVARDŽIO KALBA, PASAKYTA AMERIKOS LIETUVIŲ OLIMPINIO KLUBO SUVAŽIAVIME 1940 M. RUGPIUČIO 9 D., PITTSBURGHĖ

Prieš du metus Tamsos laikai gyvai padėjo Lietuvai švęsti 20 metų Nepriklausomo gyvenimo sukaktį. Ta sukaktis paliko gilų įspūdį ir Tamsose ir Lietuvoje. To įspūdžio pasekmėje, užmegstųjų glaudžių ryšių dviasioje, jūs susibūrėt reikšmingojo organizacinio klubo vardu.

Amerikos Lietuvių Olimpiniame klubui buvo skiriama didelė reikšmė ir laukiama iš jo olimpinių tautos darbų jaunimo tarpe. Tie darbai, kiek aš esu painforinuotas, sistemai vystosi ir eina pirmyn: jų paintensyvinimas arba atitinkamam pusei pakreipimas, aišku, priklausys nuo šios konferencijos.

Ši konferencija yra reikšminga tuo, kad ji skaitlinga ir kad įvyksta reikšmingu

Lietuvai ir Lietuvių Tautai momentu. Tokiam momentu, suprantama, prisieina stipriai susimastyti ir svaresnį žodį tarti.

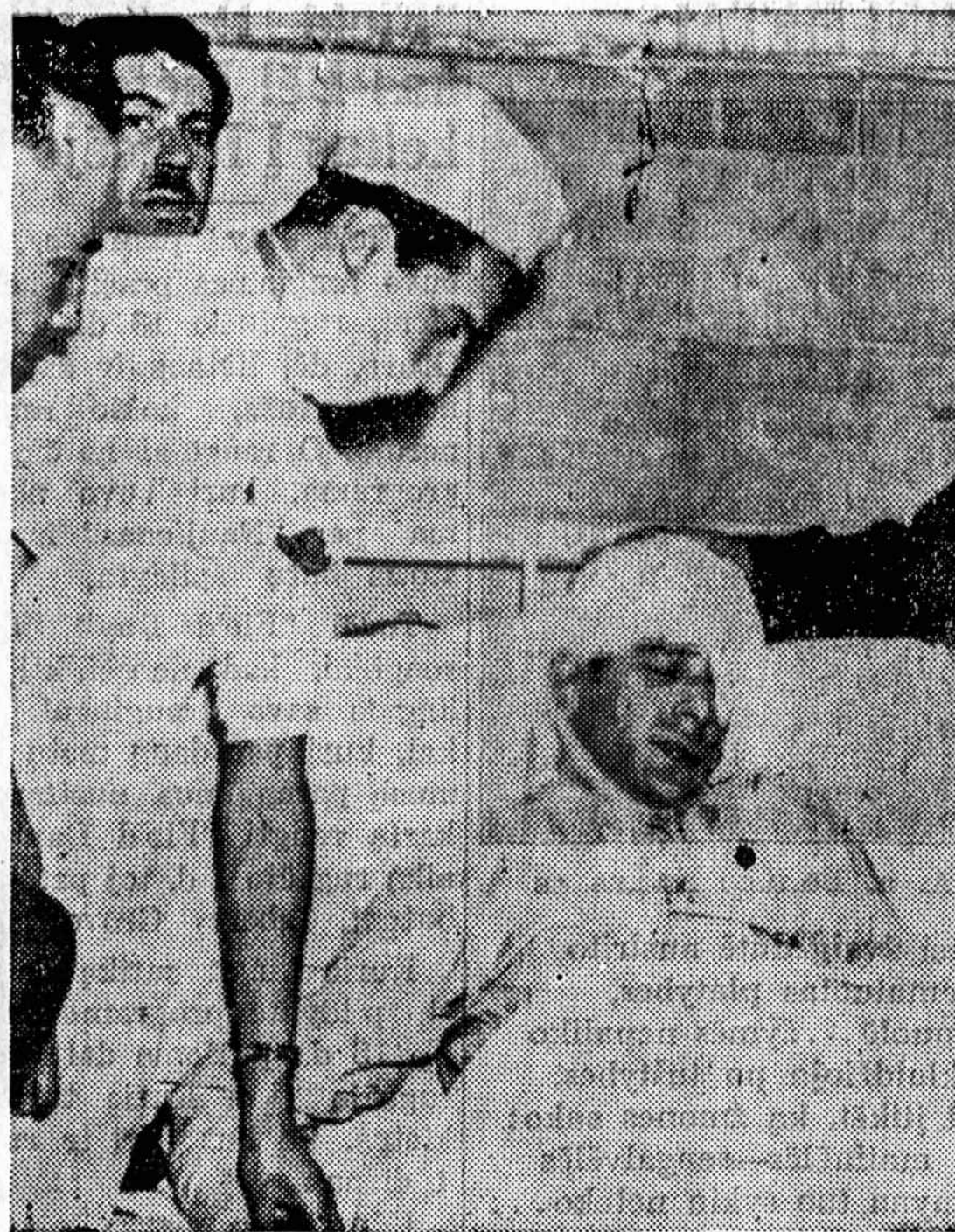
Lietuva yra žiauriai užpulta ir skaudžiai parbloška — ji savo valios ir savo žodžio neburi — turi daryti tą, ką jai isako okupantas — Sovietų Rusija.

Sovietų Rusija Lietuvą užėmė š. m. birželio mėn. 15 d. Ji įėjo Lietuvon ir jėga ir klaišta: sakėsi siunčianti Lietuvon kariuomenę tam, kad įgyvendinti Sovietų ir Lietuvos Savitarpinės Pagalbos sutartį, o faktinai kariuomenė buvo siųsta tam, kad Lietuvą užimti, nuginkluoti ir kreivu būdu Sovietų sąjungon įjungti.

Kad iš anksto Maskvos planas buvo išdirbtas Lietuvą okupuoti, tai parodo kiekvienas žingsnis, kuris vyko po birželio 15 d. Tą dieną sovietų kariuomenė pradėjo Lietuvon eiti apie pietus, o vakare jau buvo Lietuvoje ir sovietų komisaras Dekanozovas. Šitas ponas tik atvykęs Lietuvon tuoj pradėjo duoti Lietuvos vyriausybei įsakymus nors tas buvo aiškus laužymas Savitarpinės Pagalbos sutarties, kuriai įgyvendinti milžiniškoji sovietų kariuomenė buvo atsiųsta. Kad nekiltų kokių nors neaiškumų dėl paminėtos sutarties, čia pacituosiu jos 7 straipsnį, kuris sako štai ką:

„Šios sutarties įgyvendinimas jokiū būdu neturi paliesti Susitariančių t. y. Sovietų Rusijos ir Lietuvos) šalių suvereniųjų teisių, ypač jų valstybinės santvarkos, ekonominės ir socialinės sistemos, karinių priemonių ir, bendrai, nesikišimo į vidaus reikalų dėsnią.“

Pasidurkime kaip šitas punktas, nekalbant apie laužymą

Jacques Vandenberg, kuris sakosi esąs kilimo persas, Meksikos Miesto ligoninėje. Jį sumušė sargybiniai po to, kai jis brutaliai kirviu užpuolė ir mirtinai sužeidė Leoną Trockį.

kitų sutarčių, buvo vykdomas: 1. Prezidentas Smetona buvo paskyręs Gen. Raštikį, visos tautos gerbiama asmenį, sudaryti naują kabinetą, Dekanozovas nesutiko leisti jam kabinetą sudaryti, paskyrė jo vieton tulį Paleckį.

Paleckis sudarė pro-sovietišką (puppet) vyriausybę, kuri darė visą tą, ką jai liepė daryti svetimos valstybės komisaras. To pasekoje buvo legalizuota komunistų partija, paleistas Lietuvos Seimas, uždarytos visos patrijotinės lietuvių organizacijos, konfiskuotas jų turtas ir pavestas komunistams, praversti snurto kelių rinkimai, t. y. „liaudies seimai“ ir per tą „seimą“, komissaro įsakymu ir kariuomenės parama, nubalsuota Lietuvą susovietinti ir Sovietų Sąjungon įjungti. Šitą visą lietuvių tautai labai skaudžią komedią atliko Lietuvos liaudies vardu, nors Lietuvos liaudis to nebuvo klausta ir ji savo valios pareikšti negalėjo.

Iš to seka, kad visi aktai, kokie iki šiol (nuo birželio 15 d.) Lietuvoje buvo padaryti yra ne Lietuvos aktai, bet Sovietų Rusijos aktai, ir kaip tokiu Lietuvos ir Lietuvių Tautai neprivola.

Šių tezę palaiko U. S. A. ir visos teisės bei teisingumą gerbiančios Pasaulis. Lietuvių Tautai šitą gyvai įvertinti ir yra giliai dėkinga kaip teisingumo čempionui Amerikai, taip ir kitoms valstybėms.

Kadangi su „Lietuvos okupacija“ yra susijusi ne tik Lietuva, bet ir Lietuvių Tauta, ir kadangi jūs esate lietuvių tautos dalis, tai tenka ir jums šiuo tragišku Lietuvos ir Lietuvių Tautos klausimu susirūpinti ir imtis darbo Lietuvos Nepriklausomybei bei laisvei atstatyti ir Lietuvių Tautai garbę ir individualumą apginti.

Mūsų tautai dabar yra reikalingas platus ir koordinuotas darbas — team work. To darbo kapitonais ir vykdytojais turi būti kiekvienas susipratęs lietuvis. Kiekvieno lietuvių darbas turi siekti prie bendro tikslo (objective) — Lietuvos Nepriklausomybės ir Lietuvių Tautos Laisvės.

JUOKAI

PONIA: Kaip, ar ilgai dar pils druską į tuos druskiniuskus? TARNAITĖ: Nežinau ponai, bet tai labai sunkus darbas, druską pilti per tokias mažas skylutes.

Garsinkitės „N-nose“

Naujas Žemos Kainos Save-Serantis, Automatiškas Stokeris

Einant savo sumanymu nūžeminti gyvenimo palengvinimą kainas taip, kad visi galėtų jais gerėtis, Link-Belt Kompanija, didelė Chicago išdirbystė, šiuo laiku pradeda garsinti naują, save-serintį (binfed) automatišką anglių stokerį už negirdėtą žemą \$189.50 kainą, pilnai įrengtą su automatiškais elektrikinėmis kontrolėmis. (Patalpimas ekstrai, jei šauksite kompanijos ekspertus). Stokerį galima finansuoti FHA sąlygomis, įmokant taip mažai kaip \$8.00.

Tai reiškia, kad automatiška šiluma daugiau nėra palengvinimas tik pasiturintiems. Turint Link-Belt stokerį, kiekvienas namo savininkas gali užmiršti apie anglių šėrimą ir krosnį, apie nustatymą „dampierio“ ir kitus nemalonumus. Jam nereikia keltis pusvalandį anksti, kad sukurti ugnį ryle, ir gali tikrai pailsėti namuose ir pasilinksinti su svečiais be rūpesčių apie krosnį. Ir stebėtinai, tamė yra, kad namo savininkas gali gerėtis švaria, nepavojinga, automatiška šiluma už aktualiai pigiau negu rankomis šėrimas kainuoja, ir pigiau net už kietųjų automatišką kurenimą.

Jau daugelis tūkstančių Link-Belt automatiškų stokerių buvo įrengti chieagiečių namuose. Be to, daugelis jų buvo įrengti namuose tokių žmonių, kurie išgali užmokėti už bile kokį šildymo sistemą, nežurint išlaidų.

Link-Belt Kompanija užlaikė parodymo salę (showroom) prie 17-tos ir Western gatvių, kur visokiais stokeriais, visų miery, dėl namų ir būnų, yrodomi. Visi kviečiami atsilankyti. Chicago apylinkėje Link-Belt stokeriai yra parduodami suvirš 50 agentūrų.

(Skelb.)

Švenčia 10 Metų Sukaktuves Su Išpardavimu

Šią savaitę Westlake Supply kompanija, 1800 W. Lake st. švenčia 10 metų gyvenimo sukaktuves.

Ta proga visos kainos buvo numuštos ant jų parduodamų šildymo sistemų. Dabar, sako, galima gauti naują apšildymą dėl keturių kambarių už tik \$212, su mėnesiniais išmokėjimais. Reikėtų pasinaudoti sukaktuvių progą.

(Skelb.)

Radio

Proga Susipažinti Su Šaltimiero Radio Artistais

„Lietuvių Dienoj“ rugpiučio 25 dieną

Jei Šaltimiero Radio Artistai palinksmina jus per Šaltimiero radio valandą kas rytmetelį, kiek daug linksmiau ir maloniau bus susitikti ir susipažinti su jais per Šaltimiero Lietuvių Dieną.

Ne tik išgirsite, bet ir pamatysitė šešias „Surum Burum“ dainuojančias sesutes... kurios jau keli mėnesiai kaip repetuoja Šaltimiero „Lietuvių Dienos“ parengimui. „Little Maikis“ ir „Dėdė Brukas“, kurie juok na jus kas penktadienį ir sekmadienį, mušis dėl našlikių čempionato. Patirsite, kuris laimės, — žemaitis ar Suvalskinis. Našlikė Antosikė sudainuos Našlikės dainą. Ar su ta dainele ji patrauks Dėdę Bruką nuo našlikės Lizės? Dainuos vien lietuviškai vyrų kvartetą, dvigubas kvartetą, merginų trio, duetas, ir Pipirai. Šios skambos dainos pasigirdės nuo žymiausių, talentingiausių, lietuviškų artistų: Florencija Balsiutė, Algirdas Brazis, Romanas, Wanda Zaballa ir Petras Kavaliauskas. Genovaitė Brazaitė ne tik sudainuos, bet ir pašoks. Bus akordeonistas, vedamas Juozo Warputo, kuris krutins jūsų kojeles. Prakalbės į jus advokatas Chas. P. Kal. Jūs vis norėjote patirti, kaip išrodo artistai, kuomet ne prie mikrofono! Štai atėjo jums proga! Nepraileiskite!

Komisija, kuri darbuojasi surengimui jums šio vieno iš įdomiausių dienų yra: Ben Survilas, pirm., Mikas Pavilonis, vice-pirm., Ona Gegžnas, rašt., Stanley Michols, Florencija Balsiutė, Algirdas Brazis, Povilas Gegžnas, Charles Kriksčius ir kiti.

Troakai į Lietuvių Dieną

Neturintieji automobilio rugpiučio 25 d. enai, nereikia, kad turėsite pasilikti nevažiuoti ir nedalyvavę Šaltimiero „Lietuvių Dienoj“. Žemiau yra pažymėtos vietos, kur Viktoro Bagdono, Juozo Bagdono ir Antano Damaškos troakai apsistos, nuveš ir parveš, 11-tą valandą sekmadienį.

18-tos: 708 W. 18th Street (Prie Antano Kantrimo) Brighton Park: 4425 S. Artesian (Prie Antano Damaško) Bridgeport: 3312 S. Halsted St. (Prie Viktoro Bagdono) Town of Lake: 4605 South Hermitage Ave. (Prie Eudeikio koplyčios) Marquette Parke: 6912 So. Western Ave. (Prie Šaltimiero ofiso).

Pirkite tose krautuvėse, kuriose garsinasi „NAUJIENOSE“

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 5216 S. Halsted St. Victory 4965 Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus. Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Zyduką Nathan Kanter MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Boulevard 0014

PERMODELIUOKIT SAVO SENUS KAILIUS Visa Tai už \$15.00 Permodeliavimas Pataisymas Naujas Pamašalas Valymas Pailavojimas Storage Aprauda Pasitūtinį paskait telefonu STATE 7626 190 N. STATE ST. Suite 746 State-Lake Bldg. Extra kailiai be pelno (jei vartosit)

10-tas Metinis Išpardavimas Visos ainos Numaštos NAUJAS APSILDYMAS 4 kambarių namai \$212 Pilnai Nereikia įmokėti 36 Mėnesiai išmokėjimui WESTLAKE SUPPLY CO. 1300 W. LAKE STREET Monroe 4642-3-4

FOTOGRAFAS CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visos miesto dalis. 3212 So. Halsted St. Saukit Tel. VICTORY 0666

Tel. CICERO 5306 C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS Parduodam geriausią ir stipriausią FOX HEAD ALU Vynai-Likieriai-Gėrimai i visas miesto dalis. 5031 W. Roosevelt Rd. CICERO, ILL.

„KULTUROS“ Numerius trečią ir penktą (kaina 45 centai) Galima gauti NAUJIENOSE 1739 So. Halsted St.

Sophie Barcus RYTINE RADIO VALANDA — iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirsitė vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LĄGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie loandam ta verna nuo Public Liability.

NAUJIENU Raštinėje per A. RYPKVICIŲ 1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 9 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

Svarbus pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštįjje suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams „Moterų Pasauli“

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakorėčių agenturą ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP. 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite neocasmuotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENU prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigų siųskite šiuo antraštu:

„NAUJIENOS“

1739 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Jos. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409-11 South Halsted St.

BUDRIK ANNEX

3417-21 South Halsted St.

LIETUVA PRIVALO NEPAKARTOTI SMETONOS VALDŽIOS PADARYTŲ KLAIDŲ

— SKAITYTOJŲ BALSAS —

Niekas, tur but, neginčys, kad labai skauda tragedija ištiko Lietuvą. Amerikiečiams, kurie Lietuvai daug gelbėjo ir stengėsi ją pastatyti ant kojų, tai buvo skaudus smugis. Visas žlugo vienu sykiu.

Neabejojame, kad amerikiečiai dirbs Lietuvai ir jos nepriklausomybei atsteigti. Bet jie dabar į dalyką žiūrės gal truputį kitoniškomis akimis. Ikišiol amerikiečiai dėjo visokių pinigų Lietuvai neklausdami daug klausimų. Lietuvai reikėjo, tai jie ir davė, nors ten buvusi valdžios forma jiems netiko. Jie didžiulio buvo jai priešingi. Jie davė, nors Lietuvos valdžia ir net vietiniai Lietuvos atstovai, pildydami buvusių Kauno valdovų valią, amerikiečių nuosirdžius pagėdavimus ignoruodavo ir net sarkastiškai atskinėdavo. Pav., "Ką jūs ten Kaunan visokius protestus siuntinėjat, jūs nežinot kokios ten aplinkybės, jūs tik nosį kišate kur nereikia."

Kodėl Sumišimas Amerikos Lietuvuose

Lietuvos administracija daug klaidų darė, amerikiečius nežinai skaudžiai užgauliojo. Taigi, pirm negu amerikiečiai atsiraitos rankas Lietuvai atsteigti, pažiūrėkim kokios tos įvairios klaidos buvo. Turėkim

viltį, kad kai ateis Lietuvai gražesnis rytojus, tai nauji Lietuvos viršininkai geriau suprast amerikiečius ir jų norus.

Jeigu buvusi administracija būtų parodžiusi bent kokį dalyką supratimą, tai gal šiaudien tarp amerikiečių nebūtų kilęs toks kaip ir susidėmoralizavimas dėl to kas įvyko Lietuvoje. Jie būtų kur kas vienągiu pasisakę prieš Lietuvos nepriklausomybės užraptorius ir komunistai negalėtų šienauti sau pritarėjų ir visose draugijose kaitoti priėmimui "užgyrimi rezoliucijas" sovietų Rusijai. Bet kaip dabar yra, tai yra daug žmonių, kurie toli gražu nepritaria komunistams, vienok džiaugiasi, kad Smetona pagaliau buvo nuverstas, tiek jis buvo amerikiečiams išpnykęs.

Gal po laiku neapsimoka šitokių dalykų kelti, bet tai darysiu, tikėdamas, kad gal jie ateityje pasirodys naudingi. Gal Lietuvos valdininkai supras kaip paprastas Amerikos lietuvis-darbininkas galvoja. Toks darbininkas, iš kurio bus prašoma aukų, pagalbos Lietuvai atsteigti.

Lietuvai atgavus Vilnių tuo jau buvo atsisaukta amerikiečių pagalbos vilniečius šelpti. Amerikiečiai aukėjo. Gal ne taip gausiai kaip turėjo aukėti, bet aukėjo. Nedėjo gausiau aukų daugiausia dėl to, kad jie neįtūt jokios simpatijos Lie-

tuvos valdžiai, ir abejojo ar jų pinigai pasieks tuos vilniečius, ar nueis į Kauno tautininkų kišenių. Kaip neseniai laikraščiuose pasirodė, tai ta jų baimė nebuvo nepamatovta.

Visi Amerikos lietuvių laikraščiai daug už vilniečių šelpimą agitavo. "Naujienuos" tam dalykui pašventė spalvų špaltus, o vienok "Naujienuos" į Lietuvą buvo neįleidžiamos, kaip nebuvo įleidžiamos "Kėleivis" ir "Naujoji Gadyne". O komunistų spauda tuo tarpu ėjo į Lietuvą visa laisvai.

Civilė Metrikacija

Su civilė metrikacija buvusi Lietuva tikras komedijos krėtė, ir visai varžė laisvamanių veikimą. Gal ne visi su laisvamanius sutinka, bet visi šviesesni žmonės pripažins, kad jie dirba kultūros darbu. Jie ne tik kad negaudavo iš valdžios kokios nors pagalbos, bet jų veikimas buvo trugdomas. O tuo tarpu, katalikų bažnyčiai, kunigų algoms ir kitokiems reikalams Lietuva išleisdavo po milijonus litų į metus. Pavyzdžiui, vien katalikų reikalams suvirš 2,119,000. O tuo tarpu ta pati katalikų dvasiškių iš Lietuvos žmonių viliojo tukstančius litų visokiais tiesioginiais ir aplinkiniais keliais, panašiai kaip daro kai kurie mūsų pagarsėję kunigai Chicagoje.

Katalikai

Ne gana to, išmokėjusi per metų metus milžiniškas sumas pinigų dvasiškiams, Lietuva gavo pamatyti kokie jie yra Lietuvos patriotai, kai ji atgavo Vilnių ir lenkomanas Jaltbrzykowski emė lietuviams nosį rodyti. Su kuo didžiūma Lietuvos dvasiškių ėjo — su Lietuva ar Jaltbrzykowski? Darykas dar taip nesenas ir visi taip gerai atsimeina smulkmenas, kad jų čia kartoti nereikia.

Tai tokios mintys ateina į galvą, galvojant kodėl amerikiečių jausmai taip lyg pasidalinę, neaiškūs Lietuvai reikalui. Jiems gaila Lietuvos, ir kaip sakiau, netrukus jie atsiraitos rankoves ir dirbs jos labui, bet jiems negaila Smetonos ir jo pasekėjų burio, kurie nepardė kad bent truputį supranta amerikiečių norus ir jų pagėdavimus. Nesakau, kad visi mūsų norai yra įvykinami, nes mes pilnai Lietuvos sąlygų nesuprantam. Bet yra faktas, kad mūsų tie pagėdavimai, kokie jie nebuvo, Lietuvai buvo visai nepageidaujami, bet mūsų dolerių tai visiems ten Kaune buvo ne tik pageidaujami, bet ne vienas iš tiesaus kelio išėjo jų pasigauti.

Norim tikėti, kad ateityje, kai Lietuva atgims, tokių dalykų nebus; kad ateityje ir vėl koks nors svetimas užraptorius negalės smurtu Lietuvą užgrobti ir dėl jos administracijos klaidų negalės mūsų amerikiečių tarpe kelti sumišimą ir mūsų širdyse paliktą kartumą skaityti pritarimu savo smurto žygiui, taip kaip dabar daro Stalino agentai mūsų tarpe. Tos jų neva "pagyrimo rezoliucijos" tai yra tiesioginis

VIENI METAI...

A. a. Bernice Kačinskas

Šviesi žvaigždutė nusirito į nematuotas platybes, Prapuolė... žymės nepalikto ir klaidžioja po tuštybes. Kad įtikėt, ką žmonės sako: Gal motinėlis—sengalvėlės Seimyna tuo sykiu neteko... Kas vaikučius Jos prižiūrės? Kas našlaičius priglaus, paglostys?

Kas aprėdys, pavalgydys? Kas juos gyventi pamokys?

Žodžiai Prano Vaičiūčio

Šiandieną sueina lygiai metai laiko kaip šiai jaunai motinai, Bernicei Kačinskai, užgeso gyvenimo žvaigždutė ir sargas mirties ją pasiėmė savo prieglobstin ant visados... Paliko vieną dukrą našlaitę vardu Bernice, kuriai šiaandien irgi sukanka pirmi metai amžiaus. Ir sveika graži auga maža Bernicėlė, auga be savo motinėlis... O kas dabar augant paseks taip žingėdžiai karalaitę, kas rytą-vakara šukuos jai kaseles, kas užriš taip gražiai skarelę ant kaklo? Jei ne motina. Kas pavaduos tą brangiausią mokytoją, kuri išmoksina tarti pirmutinį žodį, kuri suteikia pirmutinį mokslą, ant kurio remiasi žmogaus visas laimingas ateities gyvenimas? Jei ne motina. Ir ši jauna motina buvo pasirėngusi tarnauti tai kilniai motinystės užduočiai. Bet, vos bepradedant gyventi, ir jaunystės dienose sargas mirties pasiėmė pas save... Gailisi mylimos moters vyras Kazimieras Kačinskas, gailisi mylimos dukters tėvai Viktoris ir Kostanci-ja Patupai, gailisi sesutės Irena, ponė Daran, Wenetta Grybiutė ir visi giminės.

Lai buna lengva tau, Bernice, Tautiškių Kapinių žemelė. —Dėdė

Mirė Ona Konchus

Vakar pasimirė Ona Konchus, po tėvais Grenitūtė. Ji turėjo biznį adresu 1239 W. 69 St. Laikė ten taverną. Velionė priklausė Chicago's Lietuvių Draugijai ir Teatrališkai Draugijai Ruta.

rezultatas amerikiečių nepasitenkinimo dalykų eiga nepriklausomaj Lietuvos. Bet netrukus jis pranyks, amerikiečiai tas skriaudas užmirš, praeities žaidžios užgis, bet lai likimas taip sutvarko dalykus, kad tas nepasikartotų ateityje!

A. J.

"Field Day" Piknikas Dėl Lietaus Nukeltas Į Rugšėjo 1 d.

"Field Day" piknikas, kuris buvo rengiamas praeitą sekmadienį, rugpiučio 18 d., Liberty Grove, dėl lietaus ir šalto oro nebuvo toks, kokio rengėjai norėjo. O rengėjai norėjo, kad programa, kuri buvo skelbiama per "Naujienuos" ir rado stotis būtų išpildyta.

Todėl "Field Day" pikniką rengėjai, kad nepasilikti skolingais savo draugingai publikai, kuri per daug metų lankė mūsų parengimus, nusitarė dar kartą rengti "Field Day" pikniką rugsėjo 1 d. to pat vietoje, butent, Liberty Grove.

Kurie buot sutikę dalyvauti pildyme programos rugpiučio 18 d., prašome dalyvauti ir rugsėjo 1 d. Kurie turite tikėtus, jie bus geri ir rugsėjo 1 dieną.

Užprašome visus L.D.D. 4 kuopos "Field Day" rengimo — Komisija.

Žagariečių Kliubas Rengia Pikniką

Žagariečiai rengia pikniką sekmadienį, rugpiučio 25 d., J. Spaičio darže, Archer avenue, Willow Springs, Ill. Kviečiame visus savo draugus ir pažįstamus atsilankyti, su mumis linksmai laiką praieiti, tarp ažuolynų ir gražių kalnų.

O atsilankę, dar turėsite puikią progą gražią dovaną laimėti.

Taipogi, pranešame savo nariams, kad susirinkimas neįvyks sekmadienį. Visi važiuokite į J. Spaitis daržą.

Kviečia Komisija.

JUOKAI

DRAUGAS: (prašo, paskolos) Ar turi nors truputį atliekamų pinigų?

ANTRAS DRAUGAS: Dievaž, neturiu. Net pašto ženklus ir tuos turiu pirkti išmokėjimais.

"Extra Dollars" Beldžias! Jusų Duris!

4%

Sąskaitos atidarytos iki 15-tos d. uždirba pilno mėn. dividendą.

Vėliausias Dividendas

Visi fondai apdrausti iki \$5,000 by U. S. Gov't Agency

Fairfield Savings and Loan Association 2729 W. Cermak Rd. Law. 6400

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima už PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Lieg. REUMATIZMAS \$2.00
Grelta Pagalba GYDO VISAS LIGAS
Egzaminacija ir vaistai \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

SAPNAVAI?

NENUSIMINK! NUSIPIRK

SAPNININKA

—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI

Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už \$1.00. Per pašta siuriant kainuoja \$1.10

NAUJIENOSE

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENU" NETURETŲ BUTL

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Vienutinė Tokia KNYGA Anglų Kalboj

"The Daina"

Šimtai lietuviškų dainų anglų kalboje. Gražus vertimas.

Lietuvos ir lietuvių tautinės dvasios istorija.

Puikusia knyga visam mūsų jaunimui pasiskaityti.

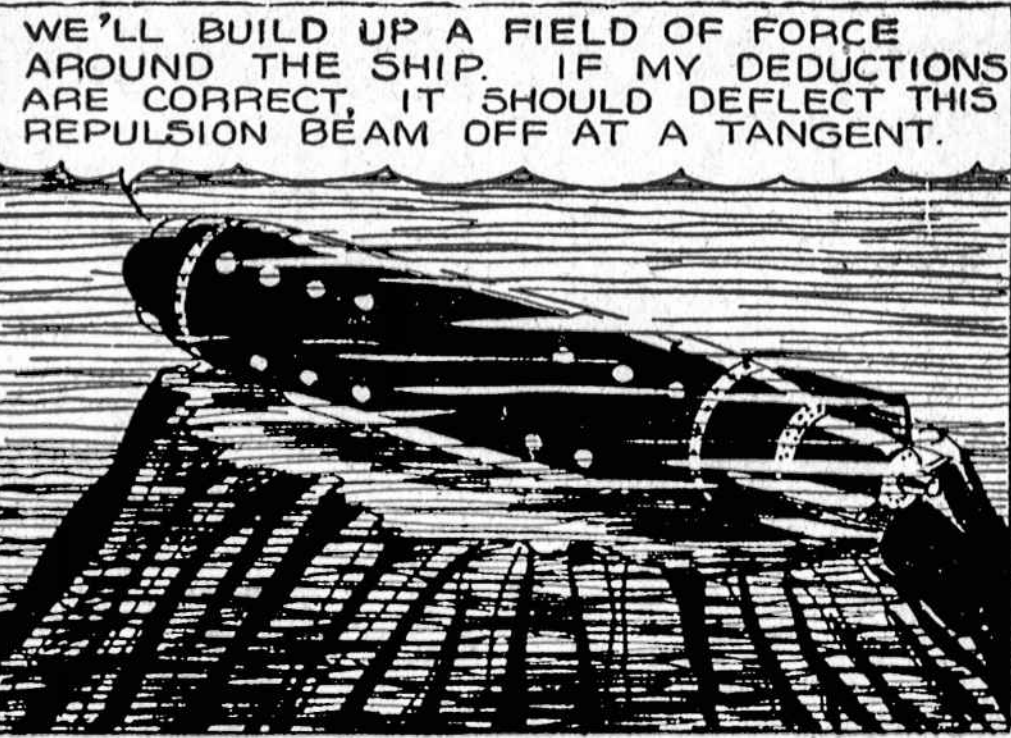
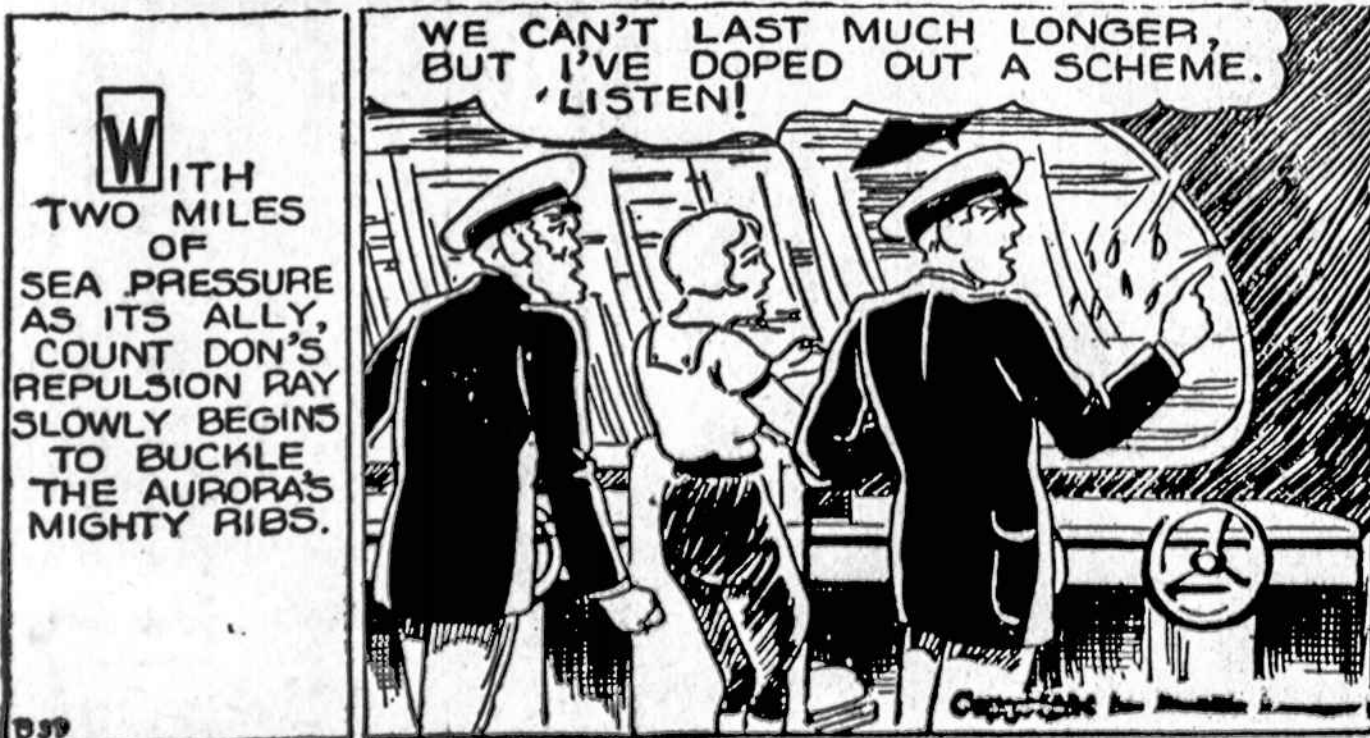
"The Daina" yra parašyta Lietuvos rašytojo Katzenelenbogeno.

Kaina \$2.00

Tėvai, nupirkite dovanų savo vaikams šita knygą.

Gausite NAUJIENU ofise.

JACK SWIFT

WITH TWO MILES OF SEA PRESSURE AS ITS ALLY, COUNT DON'T REPULSION RAY SLOWLY BEGINS TO BUCKLE THE AURORA'S MIGHTY RIBS.

WE CAN'T LAST MUCH LONGER, BUT I'VE DOPED OUT A SCHEME. LISTEN!

WE'LL BUILD UP A FIELD OF FORCE AROUND THE SHIP. IF MY DEDUCTIONS ARE CORRECT, IT SHOULD DEFLECT THIS REPULSION BEAM OFF AT A TANGENT.

HUSTLE, JIMMY! RUN A HOOKUP FROM THE GENERATOR BATTERY TO THE TOPSIDE POLES. WE'LL POLARIZE THE ENTIRE SHIP.

Pašaukė 200 Klerkų Registruoti Ateivius

Pašto viršininkas, Ernest J. Kruetgen, vakar pranešė, kad dar 200 pašto klerkų buvo pašaukti į darbą—vien nepiliečiams registruoti.

Pašaukti yra ne nauji darbininkai, bet vadinami pakaitais ("substitutes"). Juos dabar mokina kaip išpildyti blankus ir nuimti pirštų antspaudus.

Registracija prasidės antradienį, rugp. 27 d. Vakara "Naujienuose" tilpo sąrašas pašto raštinių, kur bus galima registruotis. Nepiliečiai galės registruotis bet kuriame jų, pasitinkdami su parankiausiu.

ATSIDARO PARODA

Šiandien Fellowship House, 831 W. 33rd Place, įvyks rankdarbių paroda. Paroda atsidarys 2 val. po pietų, o užsidarys 9 val. vakaro.

Ekspozitai, kurie bus rodomi, liko vasarinės mokyklos mokinių pagaminti.

Įžanga nemokama. Visi kviečiami atsilankyti.

Miesto Taryba Atšaukė "Pėstininkų" Įstatymą

Miesto taryba nutarė persvarstyti naują "jaywalking" įstatymą, kuris buvo išleistas prieš dvi savaites. Įstatymas draudė eimą skersai gatvių viduryj bloko, tokiuose blokuose, kur ant kampų randasi trafiko šviestų. Pagal tą įstatymą prasižengėliai būtų baudžiami.

Ald. John S. Boyle (16 wardo) pareiškė, kad įstatymas per žiaurus, nes jei pėstininkai būtų sužeisti viduryj bloko, jis negalėtų gauti apdraudos išmokėjimo; mat, jo sužeidimas įvyktų tuo metu, kada jis papildyt prasižengimų įstatymams. Tokiais atsitikimais apdraudų kompanijos nemoka.

Kitą Sumušė Maxwell Gatvėje

Prieš kiek laiko Maxwell gatvės biznierių kreipėsi į policiją, prašydami, kad daugiau policijantų būtų paskirti patruliuoti jų distrikte. Paskutiniais laikais, jie skundėsi, čia priviso visokių mušeikų ir tas nuobaugina kostumerius — dar ko jiems biznis.

Vakar ir vėl toks nemalonus atsitikimas įvyko Maxwell gatvėje, vos vienas blokas nuo policijos nuovados. Du negrai užpuolė ir skaudžiai sumušė tulp Manuel Rodriguez, 645 Madison st.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TĘMYK SKULTIS

"REIKIA DARBININKŲ"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Kaltina Lietuvį Neatsargiu Vairavimu

Jonas Zelnis, 32 metų amžiaus, 5921 S. Damen ave., buvo apkaltintas neatsargiu vairavimu po baisios nelaimės, kurioje žuvo Theodore Piersalla, 11 metų amžiaus, 4847 S. Winchester.

Vaikas stovėjo ant "saugios salos" gatvėje, prie 49-tos ir Ashland ave., kada pravažiavo Zelnio trokas. Iš troko išsikšęs dratas nurito Piersallą nuo salos ir jis buvo mirtinai sužeistas. Mirė Southtown ligoninėje.

Kitos Nelaimės

Dar du vaikai buvo automobilių nelaimių aukos vakar. Mary Loftus, 3½ metų amžiaus, 7934 Parnell, mirė St. George ligoninėje. Ji buvo sužeista rugp. 5 d. Arthur Dixon, 10 metų amžiaus negras, 1227 S. Sangamon, buvo mirtinai sužeistas, kada krito nuo troko, ant kurio jis užsilpo "nemocamam raidui".

Apie Automobilius

Pasak Chicago Motor Club statistikos departamento, visos šalies automobilistai kasmet sumoka valstijų ir federaliniams gasolino taksais po daugiau kaip \$800,000,000, kas lyginant su mokamai įžangai į kino teatrus, pridėjus dar pasigražinimo išlaidas, taipgi pinigų Amerikos moterų sumokamus už kosmetikus.

Pasak Chicago Motor Club, Nова Scotia yra 175 mylių naujai ištaisytų viešelių, kur po kiekvieną mylią yra 30 tonų druskos grindinio. Druska apsaugo nuo šalimo, taipgi sustiprina grindinį.

Sunkiai Serga Elžbieta Steliga

Gana sunkiai serga Elžbieta Steliga, Zagaričių klubo narė. Serga ji jau tris mėnesius. Prieš kiek laiko jai buvo padaryta sunki vidurių operacija. —liko išimtas vienas inkstas. Pagulėjusi kelias savaites ligoninėje, ji grįžo namo. Po kelių dienų pradėjo labai prastai jaustis ir nepaprastai kosėti. Pasirodė, kad plaučiuose pradėjo vanduo atsirasti. Perreitą savaitę daktaras išleido vandenį. Dabar jaučiasi daug geriau, nors vis tebėra gana silpna.

Jos vyras ir dukrelė, kurie ją slaugo, yra labai susirūpinę.

Ponai Steligos yra plačiai žinomi biznierių, seni Cicero gyventojai. Adresu 4701 West Roosevelt Rd. jie turi gražią užėigą.

Kaip jau minėjau, ligonė randasi namie. Zagaričiai turėtų ją aplankyti. Kaip jaunystės draugė linkiu Steliginei greit pasveikti.

—M. Miravičienė.

• Mrs. Neil Charles Geis, 6342 Sheridan rd., šiandien vaišina neprašytą svečią. Svečias—juodas baltas iš Milwaukee, Wis., kuris nakties laiku įlėkė per langą.

Laivų "Samaria" atplaukė iš Anglijos vaikai, kurie Amerikoje pasiliks per visą karą.

EVANSTON, ILL. — Kolegių futbolistų komanda daro pratimus. Toji komanda turės rungtynes su profesionaliais futbolininkais.

SUŽEISTŲ ŽMONIŲ GAUDYTOJAI

Niekas negali sau įsivaizduoti, kad tokia nepakelčiama padėtis gali gyvuoti šioje civilizuotoje draugijoje. Nė vienas žmogus negalėtų įsivaizduoti, kad "ambulance chasers" yra taip gerai organizuoti ir gali naudotis iš žmonių nelaimės. Jeigu pasitaiko automobilio nelaimė, tai "chasers" sužino apie tą nelaimę ir pasiekia sužeistą vietą ar ligoninę taip greitai, kaip policija priduoja savo raportą. Kur jie gauna tą greitą pranešimą apie nelaimę? Tai klausimas. Bet vienok jie gauna jį.

Kada sužeistąjį nuveža į ligoninę, greičiausiai pavojingame stovyje, taip kad, rodos, niekas negalėtų matyti sužeistąjį žmogų, išėjus gydytojo ir jo šeimos, tačiau organizuoti "ambulance chasers" prieina pamatyti jį ir su dideliu spaudimu, visu iškalbimu ir net rodydami nufotografuotą čekį, kurį jie buk yra gavę iš "insurance company" už panašų atsitikimą. Gaudytojai visuomet turi savo rankose paruoštą kontraktą, ir kuogreičiausiai prikalba žmones prie jų. Šie "ambulance chasers" gaudo nelaimės ištiktus žmones visokiis būdais, labiausiai su doleriais, kuriuos jie duoda savo agentams, apie \$5 ar \$10 už kiekvieną sugautą "žuvį" ar nelaimės patekusių žmogų. Jie diskredituoja advokatų profesiją ir sunaikina apylinkės kolonijų biznio ir profesijos pagarbą.

Daugelis žmonių per kelis metus turi savo privatinį advokatą ir juo pasitiki visuose biznio reikaluose. Bet kuomet įvyksta panaši nelaimė, kol jie gauna progos atbusti iš to didelio išgąščio, tie "ambulance chasers" juos prikalba prie savotiško kontraktų. Laikui bėgant, sužeistasis pasveiksta ir pradeda rūpintis apie savo padėtį ir tik tada ateina pasiskusti savo šeimos advokatui apie jį ištikusią nelaimę ir kad kokis nežinomas agentas vedą jo bylą.

Aš manau, kad patys žmonės yra kalti už palaikymą šių "chaserių" lizdo. Žmonės atsiduodami tiems nepageidaujamiems "chasers" padeda užlaikyti juos pertekliaus gyvenime.

"Ambulance chasers" turi labai gražią pasaką, pritaikintą sužeistąjį šeimai. Tas agentas sako: "Tamistai reikės mokėti už ligoninę, gydytoją ir tuo pačiu laiku užlaikyti savo šeimą ir padengti visas kitas išlaidas. Jis prižada greitai laiku padaryti didelį ir riebių susitaikymą su automobilio važiuotoju ir dar negana to, jis sako: "Jeigu Tamista pritrūks pinigų, mes iš anksto duosime jums kelis šimtus dolerių bėgamosioms išlaidoms". Sužeistasis, jo šeima, priversti gyvenimo reikaliu, pasirašo ant tų agentų kontraktų ir vėliau buna labai apvilti.

Ši "raketierių" sistema buvo ir yra ant tiek išsiplėtusi, kad net State's Attorney Thomas J. Courtney buvo pradėjęs gaudyti ir siųsti į kalėjimus šiuos "ambulance chasers". Jeigu jų gyvenime pasitaikytų panaši nelaimė ir pas jus atsilankytų tokis nepažįstamas ir neprašytas "chasers", jusų pareiga būtų tuojau pašaukti State's Attorney raštine ir pranešti jai, kad į jus namus yra atėjęs tokis ir tokis žmogus, reikalaujamas įgaliojimo užvesti bylą dėl įvykusios nelaimės. Jūs patys, kad šis "ambulance chasers" šauks per duris tars: perkuno įtrenktas ir daugiau jus jo nematysite.

Aš turiu vieną šių agentų aukų ir greitoje ateityje parodysiu, kad tie "chaseriai" yra be sąžinės, be principų ir be teisingumo. Kuomet žmogus pamatai išnaudotą asmenį, yra pareiga pranešti plačiai visuomenei, kad ji būtų pasiruošusi apsaugoti, jei nelaimė ištiktų jos šeimą.

J U O K A I

Kvailys ir jo pinigai greitai persiskiria. Bet aš norėčiau žinoti tai kas atsitiko, kad jie šviso suėjo?

— x —

— x —

— Kas gi atsitiko su ta mūsų dainininke. Ko ji taip šokinėja?

— Šivakar gavo devynis bukietus gėlių.

— Tai ką, ar jai dar neužteko?

— Ne, ji užmokėjo už dešimtis bukiety.

— x —

— x —

Svečias valgykloj patarnautojui, piktai: Žiurėk, tamsta, sriuboj radau šį guziką!

PATARNAUTOJAS: O, la-lai ačiū pone, labai ačiū, negalėjau įsivaizduoti kur aš jį pamečiau.

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

"Naujienos" įsteigė Lietuviški Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, Kliubai ir viso kio įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai pirm samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas" kad nesusidurtų su kitais parengimais ir išvengtų nepageidaujamos konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

menei, kad ji būtų pasiruošusi apsaugoti, jei nelaimė ištiktų jos šeimą.

Adv. Charles P. Kal.

Ką gali padaryti 100 dainininkų

Kai klausaisi stipraus balso dainininko, atrodo, kad štai dar truputį sustiprės jo balsas — ir sietynai nukris nuo lubų, sugrius kolonos, remiančios salės skliautus, ir po trobesio griuvėsiais žus dainininkas ir nekuo nedėti klausytojai.

Tačiau toks įspūdis yra apgaulingas. "Griausmingas" dainininko balsas atrodo toks galingas tik todėl, kad mūsų ausys yra nepaprastai jautrios garsui. Iš tikrųjų net šimtas stipriausių dainininkų, dainuojančių chorą, negalės ne tik sugriauti akmeninių kolonų, bet nė nepajudins šiaudinės trobelės sienų.

Jeį garso energiją, kurią išplečia chorą dainuoją šimtas stipriausių dainininkų, panaudoti motorėliui, tai pastarasis galės palaikyti degimą mažytės 10 vatų elektros lemputės.

(M)

Iš Suvalkiečių Draugijos

Sekamas Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyks kitą ketvirtadienį, rugpiučio 29 d., Dariaus-Girėno svetainėje, 4418 S. Western ave. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakaro. Visi nariai būtina susirinkime dalyvaukite, nes jis bus labai svarbus. Choras per vasarą nieko neveikia, bet kitą mėnesį pradės ir vėl pamokas laikyti.

Šia proga noriu priminti, jog rugsėjo 1 d. įvyks suvalkiečių išvažiavimas į Beverly Shores, pas A. Zabukiene. Dr. ja paskyrė pusbačkį alaus. Be to, susidėsime po 60 centų ir turėsime visokių valgių; viršienos, dešrų, kumpio ir tt. Jaunuoliams tik 30 centų te-reikės mokėti.

Bilietams platinti komisija susideda iš J. Misevičiaus, O. Svirmickienės, V. Juškos, M. Carters ir M. Karaliūnės. Kai kurie draugijos nariai taipgi bilietus platina.

—Koresp. O. Svirmickienė.

Atletikos Gabumai Ne Vietoj Prie Kudikių

18 APYLINKĖ. — Tulas šies apylinkės gyventojas, Emil Nickel, 1340 W. 18 Place, antradienį žaidė su savo 5 mėnesių amžiaus dukrele, Irene. Motinos myli supti kudikius ant rankų, nes, matyti, tas kudikiams patinka. Vyrai, betgi, daugiau atletiški, tai jų tarpe kaž kokių būdu atsirado paprotys mesti kudikius į orą. Kudikių klykimas, kai-kur'e mano, parodo, kad ir tas "trjksas" jiems labai patinka.

Gal ir patinka, bet Emil Nickel patyrė, kad atletika prie kudikių ne vietoj. Mažoji Irene kr'to iš jo rankų ir mirtinai susižeidė. Ji mirė St. Anthony's ligoninėje.

Vakar koronieriaus džiurė išteisino tėvą, nusprendama, kad mirtis buvo nela'minga. Tėvas išteisintas, bet kokia gal but jo širdis? Jo tas išteisinimas nenuramins. Iš tos baisios tragedijos lai bus pamokimas ir kitiems tėvams.

MASKVA, Rusija, rugp. 21 d. — Rusų vyriausybė paskei-bė premijas tiems piliečiams, kurie atidengs aukso ar platino minas. Reikalas ieškoti naujų minų yra toks didelis, kad vyriausybė siulo po 3,000 rublių atlyginimo radėjui. Komunistai visai užmiršo kovą prieš kapitalizmą ir nuėjo tiek toli, kad radėjam net siulo duoti akcijas jo paties surastose aukso ir platino kasyklose.

VAKAR CHICAGOJE

• Policija vakar į proto ligoninę nuvežė 24 metų amž. Charlotte Wilagaraitę, nuo 4708 Le Moyne st. Ji užsirakino namų virtuvėje ir mėgino padaryti sau galą, atsukdama gazą pečiuje. Jos motina pašaukė policiją, kuri išmušė langą, kad ją išgelbėtų.

• Biznio nepasisekimai taip surupino Alfred Germain, 51 metų amžiaus, kad vakar, nematydamas kitos išeities, jis nusižudė, nusišaudamas savo taverne, adr. 6133 North Clark street.

• Carl W. Jentsch, 57 metų amžiaus, bedarbis ir penkių vaikų tėvas, pasidarė sau galą vakar šokdamas prieš ateinančią Illinois Central traukinį prie 121 place ir Ada st. Jis gyveno adr. 12057 So. Halsted st.

• Kita auka saužudystės bangos, kuri perbėgo Chicago vakar, buvo Fred Bormann, 49 metų amžiaus, nuo 2328 Berteau ave. Jį rado pasikorusį Harns parke.

• Per ateinančias 60 dienų George Wolczynskio draugai galės jam rašyti laiškus, visus adresuojant į Brdewelle. Jis ten pateko, kada policija jį patėmijo bedaužant automobilių langus prie Hermitage ir Crystal sts. Jis gyveno adr. 1668 Division st.

Diena Iš Dienos

Chas. Krisčiūnas Išvyko Atostogų

TOWN OF LAKE. — Vietos gerai žinomas biznierių p. Chas. Krisčiūnas išvyko biskuti šviežio oro pakvėpuoti pas buvusį chigagietį p. Joną Yušką į Druce Lake, Ill. Kartu su p. Krisčiūnu išvyko ir jo geras draugas Jos. Stankus, 2527 W. 45th St. Paviešėję pas p. Yušką kiek laiko vėliau dar ketina pasukti ir į Rhineland'į, Wis.

Kazys Krisčiūnas laiko taverną prie 4501 So. Ashland Ave. Jo duklė Christina yra plačiai yinoma radio daininin-kė, kuri dažnai dainuoja per "Naujienų" Radio programą.

—VBA.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Howard Fulkerson, 29, su Jean Kruk, 23
George Kelder, 23, su Mary Markas, 20
Albert Kantrim, 25, su Eunice Wennerstrom, 22
Michael Bordsos, 19, su Aldona Nakrosius, 16
John Blumberg, 31, su Estelle Saviekus, 35
Charles Strand, 30, su Louise Kazakevich, 22
Matthew Albinger, 26, su Agnes Marcukaitis, 31
Anthony Ziles Jr., 21, su Cecilia Ramanauski, 27
John Tomasko, 55, su Veronica Protas, 46

LITHUANIANS

THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?

TALK TO THEM THROUGH THE
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
The World's Greatest Lithuanian Daily
The only Lithuanian "Want Ad" newspaper

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.